

PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA d.o.o.

Zagreb, Veslačka 2-4

Broj: UPR - 068 / 2014

**GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O STANJU DRUŠTVA
ZA 2013. GODINU**

Direktor:

Krešimir Malec, dipl.pol.

**PODZEMNO SKLADIŠTE
PLINA d.o.o.**

Zagreb, travanj 2014. godine

SADRŽAJ:

POPIS SLIKA	3
POPIS TABLICA.....	4
1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA	5
2. NATURALNA REALIZACIJA	8
2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE.....	8
2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA	11
2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA	15
2.4. INVESTICIJE I RAZVOJ.....	16
2.5. IMOVINSKOPRAVNI POSLOVI.....	34
2.6. POSLOVI ZAŠTITE	35
3. TEMELJNA FINANSIJSKA IZVJEŠĆA.....	40
3.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA	40
3.2. BILANCA	49
3.2.1. Struktura novčanih sredstava	49
3.2.2. Stanje zaliha plina u skladištu	52
3.3. FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA.....	55
4. UPRAVLJANJE RIZICIMA	59
5. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA	60
6. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ	63
7. ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2013.g.....	65

POPIS SLIKA

<i>Slika 1. Rad PSP-a u 2013. godini</i>	11
<i>Slika 2. Odnos količine plina u PSP i tlaka ležišta tijekom 2013.godine.....</i>	14
<i>Slika 3. KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli.....</i>	18
<i>Slika 4. KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli.....</i>	18
<i>Slika 5. Spaljivanje plina na baklju (gušenje i čišćenje bušotine)</i>	19
<i>Slika 6. Upravna zgrada sa skladištem</i>	23
<i>Slika 7. Upravna zgrada sa skladištem</i>	24
<i>Slika 8. Motokompresornica</i>	26
<i>Slika 9. Motokompresornica</i>	28
<i>Slika 10. Kapitalni remont bušotine OK-48A i OK49beta.....</i>	31
<i>Slika 11. KRS i KRO bušotine OK-24</i>	33
<i>Slika 12. Položaj mjernih mjestra u odnosu na postrojenje i naselje</i>	37
<i>Slika 13. Mjerna mjesta.....</i>	38
<i>Slika 14. Usporedba pozicija računa dobiti i gubitka po godinama.....</i>	41
<i>Slika 15. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje</i>	42
<i>Slika 16. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje</i>	44
<i>Slika 17. Novčana sredstva a vista</i>	50
<i>Slika 18. Oročena novčana sredstva</i>	51
<i>Slika 19. Količina povlačenja plina iz skladišta</i>	52
<i>Slika 20. Količina zapunjenoštvi skladišta plina</i>	53

POPIS TABLICA

<i>Tablica 1. Fond bušotina PSP Okoli.....</i>	12
<i>Tablica 2. Ostvarenje ulaganja u dugotrajanu imovinu</i>	17
<i>Tablica 3. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama</i>	40
<i>Tablica 4. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje</i>	41
<i>Tablica 5. Struktura ukupnog prihoda</i>	43
<i>Tablica 6. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje</i>	44
<i>Tablica 7. Struktura ukupnih rashoda.....</i>	46
<i>Tablica 8. Troškovi plaća zaposlenih.....</i>	47
<i>Tablica 9. Račun dobiti i gubitka – usporedba po godinama</i>	48
<i>Tablica 10. Stanje depozita na dan 31.12.2013. godine</i>	51
<i>Tablica 11. Stanje zaliha plina.....</i>	52
<i>Tablica 12. Bilanca - usporedba po godinama</i>	54
<i>Tablica 13. Koeficijent ubrzane likvidnosti.....</i>	55
<i>Tablica 14. Koeficijent tekuće likvidnosti</i>	55
<i>Tablica 15. Koeficijent zaduženosti</i>	56
<i>Tablica 16. Koeficijent obrta ukupne imovine</i>	56
<i>Tablica 17. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine</i>	57
<i>Tablica 18. Koeficijent obrta potraživanja</i>	57
<i>Tablica 19. Trajanje naplate potraživanja u danima.....</i>	57
<i>Tablica 20. Ekonomičnost ukupnog poslovanja.....</i>	58
<i>Tablica 21. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2013. g.....</i>	61

1. IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU DRUŠTVA

PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA, društvo s ograničenom odgovornošću, Zagreb, Veslačka 2-4, (u dalnjem tekstu PSP d.o.o. ili Društvo) je ovisno društvo u Grupi Plinacro d.o.o. u kojoj je krajnja Matica društvo PLINACRO d.o.o., Savska cesta 88a, Zagreb. Osnovna djelatnost društva je skladištenje prirodnog plina.

Društvo je osnovano dana 1. prosinca 2008. godine. Osnivač je INA-Industrija nafte d.d. Zagreb. Redovitim poslovanjem započelo je 1. siječnja 2009. godine i do 30. travnja 2009. godine poslovalo je u okviru INA d.d., Zagreb. Ugovorom o kupoprodaji 100% poslovnog udjela u društvu PSP d.o.o. koji je zaključen 30. siječnja 2009. godine i Ugovorom o prijenosu i preuzimanju poslovnog udjela u Društvu od 30. travnja 2009. godine, Društvo je u 100%-tnom vlasništvu društva Plinacro d.o.o.

Temeljni kapital PSP-a d.o.o. upisan je u iznosu od 535 milijuna kuna, a ukupni kapital i rezerve na dan 31.prosinca 2013. godine iznose 577 milijuna kuna.

Društvo PSP d.o.o. je, sukladno odredbama Zakona o energiji, operator plinskog skladišnog sustava te obavlja energetsku djelatnost kao javnu uslugu, koja je dostupna u svako vrijeme svim kupcima i energetskim subjektima, po reguliranoj cijeni i prema reguliranim uvjetima pristupa. Energetska djelatnost skladištenja plina, uređena je i odredbama Zakona o tržištu plina te Zakona o regulaciji energetskih djelatnosti.

Društvo je u cijelom izvještajnom razdoblju bilo likvidno, te nema nepodmirenih dospjelih obveza s bilo kojeg osnova.

Izvršena revizija poslovanja od strane neovisnog revizora (BDO Croatia d.o.o.) potvrdila je da „financijski izvještaji u svim materijalno značajnim aspektima, istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2013. godine te rezultate poslovanja i novčane tijekove Društva za 2013. Godinu, a sve sukladno Zakonu o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.“

Prepostavka dugoročnog razvoja PSP-a d.o.o. i opstojnosti u pružanju usluge skladištenja prirodnog plina kao jedne od strateških djelatnosti očituje se prije svega u ulaganju u postojeću infrastrukturu (rekonstrukcija postojećeg skladišta plina na lokaciji Okoli).

Predviđenim investicijskim ciklusom planira se tijekom novog trogodišnjeg regulatornog razdoblja izvršiti kompletna rekonstrukcija motokompresorskih jedinica kao ključnog dijela pogona o kojem ovise utisni kapaciteti tijekom ciklusa utiskivanja. Navedenim projektom ne samo da će se povećati konkurentnost skladišta u odnosu na skladišta na području EU već će se i u velikoj mjeri povećati provedba mjera zaštite okoliša (reduciranje emisije štetnih plinova u atmosferu).

Uz rekonstrukciju motokompresornice potrebno je još kao najvažniju investiciju istaknuti i investiciju u sustav zbrinjavanja slojnih voda čijom provedbom će se osigurati neovisnost pogona Okoli jer će biti u situaciji adekvatno zbrinjavati slojne i oborinske vode unutar svog proizvodnog kruga bez daljnje potrebe angažiranje infrastrukture INA d.d.

Kako bi u potpunosti moglo garantirati sigurnost opskrbe prirodnim plinom društvo PSP d.o.o. je u 2013.g. provelo sveobuhvatne kapitalne remonte na osam bušotina (od čega je šest najproduktivnijih), a uz redovno daljnje održavanje u planu je i provedba investicije izgradnje dvaju novih bušotina u 2014.g. čime bi se ne samo povećala sigurnost već i povećala izdašnost kompletног bušotinskog fonda.

Na kraju potrebno je još i spomenuti izgradnju nove upravne zgrade sa pripadajućim skladišnim i manipulativnim prostorom čime će se u potpunosti zaokružiti rekonstrukcija postojećeg skladišta i omogućiti kompetitivnost skladišta u godinama koje su pred nama.

Uz navedenu investiciju koja je vezana uz postojeće skladište na lokaciji Okoli društvo planira u 2014.g. započeti i rudarske radove na lokaciji Grubišno polje za koju posjeduje istražnu koncesiju do kraja 2016.godine. Provedbom kapitalnih remonta postojećih bušotina, odnosno prenamjenom iz istražnih u eksplotacijske omogućiti će se povlačenje plina iz ležišta i paralelno provođenje svih potrebnih dubinskih mјerenja nakon čije provedbe će se doći do podataka koji će ukazati na mogućnost izgradnje novog skladišta plina do konca 2018. godine.

Provodeći navedene investicije društvo PSP d.o.o. će i nadalje voditi brigu o kadrovima, daljnjiim ulaganjima u stručno osposobljavanje i dodatnu edukaciju kako bi se u budućnosti moglo okarakterizirati kao jedan od najvažnijih subjekata razvoja energetskog sustava, a ne samo operater skladištenja prirodnog plina.

Začrtanom misijom i strategijom unapređenja poslovanja, PSP d.o.o. je u 2010. godini, godinu dana nakon osnivanja, uveo, te kao jedna od rijetkih tvrtki u Republici Hrvatskoj,

primjenjuje sustav upravljanja u skladu sa zahtjevima normi HRN EN ISO 9001:2008 (Sustav upravljanja kvalitetom), HRN EN ISO 14001:2004 (Sustav upravljanja zaštitom okoliša) i OHSAS 18001:2007 (Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti). Tijekom 2013. godine provedeni su kontrolni auditi sustava po sve tri certificirane norme.

Poslovanjem u skladu sa zahtjevima navedenih normi PSP d.o.o. dokazuje težnju za trajnim poboljšanjem kvalitete poslovanja, brigu o korisnicima svoje usluge te o zaštiti okoliša, zdravlja i sigurnosti i na taj način Društvo, ne samo da prihvata i provodi zakonom propisane norme, nego i samo određuje više kriterije i sustavno nadzire stanje poslovnih aktivnosti.

Skladištenje plina je djelatnost koja ima iznimnu važnost u sigurnosti opskrbe prirodnim plinom, koja podrazumijeva dugoročnu dostupnost tog energenta i sposobnost urednog funkcioniranja tržišta, odnosno poželjnu razinu konkurentnosti na tržištu, sukladno odredbama i u provedbi smjernica Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske donesene u listopadu 2009. godine. PSP d.o.o. kao operator sustava skladišta plina je važan čimbenik na tržištu plina, te je dužan voditi, održavati i razvijati siguran, pouzdan i učinkovit sustav skladišta plina, a ujedno doprinijeti i razvoju cjelokupnog tržišta plina što je i učinio početkom 2014. godine kad je uspješno proveo „otvaranje“ skladišnih kapaciteta svim sudionicima tržišta te proširio svoj portfelj korisnika sa dosadašnjeg jednog na ukupno pet novih korisnika.

PSP d.o.o. je u Veljači 2014. godine izradio plan razvoja sustava skladišta plina za razdoblje od 2014. do 2016. godine temeljem kojega je Nacionalni regulator – HERA odobrio visinu tarifnih stavki za naredno regulatorno razdoblje te time omogućio daljnju provedbu strateških investicija:

- Rekonstrukcija (modernizacija) pogona Okoli
- Provedba rudarskih radova na lokaciji Grubišno polje čime se stvaraju pretpostavke za izgradnju novog skladišta plina

Detaljniji pregled statusa navedenih investicija te realiziranih radova u 2013. godini dan je u nastavku ovog dokumenta

2. NATURALNA REALIZACIJA

2.1. KOMERCIJALNO POSLOVANJE

Osnovna djelatnost kojom se društvo Podzemno skladište plina d.o.o. bavi i temeljem koje ostvaruje prihod je pružanje usluge skladištenje plina po reguliranim uvjetima definiranim od strane Nacionalne regulatorne agencije.

Kako je pristupanjem Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU došlo do potrebe provedbe značajnih prilagodbi cjelokupnog zakonodavnog sustava tako se je i društvo PSP d.o.o. našlo početkom 2013. godine pred velikim izazovom usklađenja svog poslovanja sa regulatornim okvirom koji je na snazi u EU, a koji se je trebao primijeniti i na području RH.

Na tragu izrečenog potrebno je navesti sve promjene regulatornog okvira koje su slijedile u 2013. godini, a koje direktno utječu na poslovanje društva PSP d.o.o.

Novi Zakon o tržištu plina („Narodne novine“ broj 28/2013. i broj 14/2014., dalje u tekstu: Zakon) na snagu je stupio 14. ožujka 2013. te krovni je Zakon koji definira i određuje prava i obveze energetskih subjekata na tržištu plina. Energetska djelatnost skladištenja plina u skladu s odredbama Zakona u Republici Hrvatskoj obavlja se kao javna usluga. Osim Zakona i drugih propisa kojima se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti, na PSP d. o. o. primjenjuju se i odredbe zakona kojim se uređuje područje rudarstva.

Temeljem članka 86. stavka 3. Zakona i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, Klase: 310-05/13-02/137 , Ur. broj: 371-01/13-03 od 23. prosinca 2013. godine operator sustava skladišta plina Podzemno skladište plina d.o.o. donio je opći akt Pravila korištenja sustava skladišta plina. Dokument obuhvaća tehnički i komercijalni aspekt djelatnosti skladištenja plina te je osnovni dokument koji definira prava i obveze operatora i korisnika sustava skladišta plina. U postupku donošenja Pravila korištenja sustava skladišta plina osigurali smo odgovarajuće sudjelovanje svih zainteresiranih strana i proveli javnu raspravu u trajanju od 15 dana. Svi novi ugovori o skladištenju koji će biti na snazi od 1. travnja 2014. će biti sklopljeni temeljem odredbi Zakona i Pravila korištenja sustava skladišta plina.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, sudionici na tržištu plina dužni su u cijelosti primjenjivati Uredbu (EZ) broj 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uvjetima pristupa mrežama za transport plina, Aneks Uredbe broj 685/2010 i Aneks Uredbe broj 347/2013. Cilj Uredbi je postavljanje nediskriminirajućih pravila i uvjeta pristupa sustavima za transport prirodnog plina, objektima za ukapljeni prirodni plin (LNG) te skladišnim objektima, uzimajući u obzir posebnosti nacionalnog i regionalnog tržišta. Kako bi se priredio za nove obveze temeljem Uredbe (EZ) broj 715/2009 društvo je u 2013. godini ugovorilo izradu informacijskog sustava za komercijalnu i tehničku potporu upravljanja kapacitetima sustava skladišta plina. U trenutku izrade ovog dokumenta informacijski je sustav uspješno pušten u funkciju te su provedene ne samo edukacije djelatnika društva PSP d.o.o. već i edukacije svih korisnika sustava skladištenja čije će se dnevne nominacije i renominacije obrađivati od strane djelatnika dispečerskog centra i navedenog sustava.

Potrebno je napomenuti kako informacijski sustav ne samo da će omogućiti kvalitetnije upravljanje kapacitetima sustava skladišta plina već će i omogućiti razvoj sekundarnog tržišta za trgovanje uskladištenim količinama plina između postojećih korisnika.

U studenom 2013. pokrenut je upravni postupak produženja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja plina sukladno odredbama Pravilnika o dozvolama za obavljanje energetskih djelatnosti (Narodne novine, br. 118/07, 107/09) te je dostavljen opis svih promjena nastalih u razdoblju od izdavanja dozvole odnosno od 19. siječnja 2009. godine, a koje utječu na tehničku kvalificiranost, stručnu osposobljenost te finansijsku kvalificiranost društva. Temeljem zahtjeva društva PSP d.o.o. Nacionalni regulator je 28. studenog 2013. donio rješenje o produženju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja plina na razdoblje od pet godina koje se računa od 20. siječnja 2014.

Društvo je u 2013. ispunilo sve ugovorne obveze prema trenutno jedinom korisniku usluge skladištenja plina. U trećem kvartalu potписан je Aneks 1 Ugovoru o skladištenju plina čime je krivulja povlačenja i utiskivanja uskladjena sa novim odobrenim Dopunskim Rudarskim projektom.

U Narodnim novinama broj 22/2014 objavljena je Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina.

Temeljem objavljene metodologije početkom Veljače 2014. društvo je podnijelo prijedlog za visinom tarifnih stavki za skladištenje te je izradilo Plan razvoja sustava skladišta plina za

regulacijsko razdoblje 2014.-2016. Dana 24.02.2014. godine HERA je donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina za prvo regulacijsko razdoblje 2014. –2016. U skladu s obvezama operatora sustava skladišta plina, propisanih novim Pravilima korištenja sustava skladišta plina, na svojim smo internetskim stranicama u propisanom roku objavili:

- Popis raspoloživih usluga,
- postupak raspodjele standardnog paketa skladišnog kapaciteta,
- krivulje povlačenja i utiskivanja plina ,
- Obrasce za rezervaciju kapaciteta.

Na sjednici održanoj 27. veljače 2014. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina. Ovom Odlukom Vlada Republike Hrvatske odredila je operatoru sustava skladišta plina - tvrtki Podzemno skladište plina d.o.o. prioritet prilikom provođenja postupka za rezervaciju i raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina, odnosno raspoloživog broja standardnih paketa skladišnog kapaciteta imenovanom opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina.

Potrebno je napomenuti kako je društvo PSP d.o.o. provedbom svih navedenih aktivnosti u 2013. godini te jasnim argumentiranjem svojih potreba u narednom razdoblju i opravdanjem potrebe provedbe investicija prezentiranih u 10-to godišnjem planu osiguralo putem odobrenih visini tarifnih stavki dostatan prihod temeljem kojega će biti u poziciji uspješno zatvoriti finansijsku konstrukciju za provedbu svih budućih planiranih investicija, a da pri tome ne utječe na značajno povećanje ukupnih troškova plina koje snose krajnji potrošači.

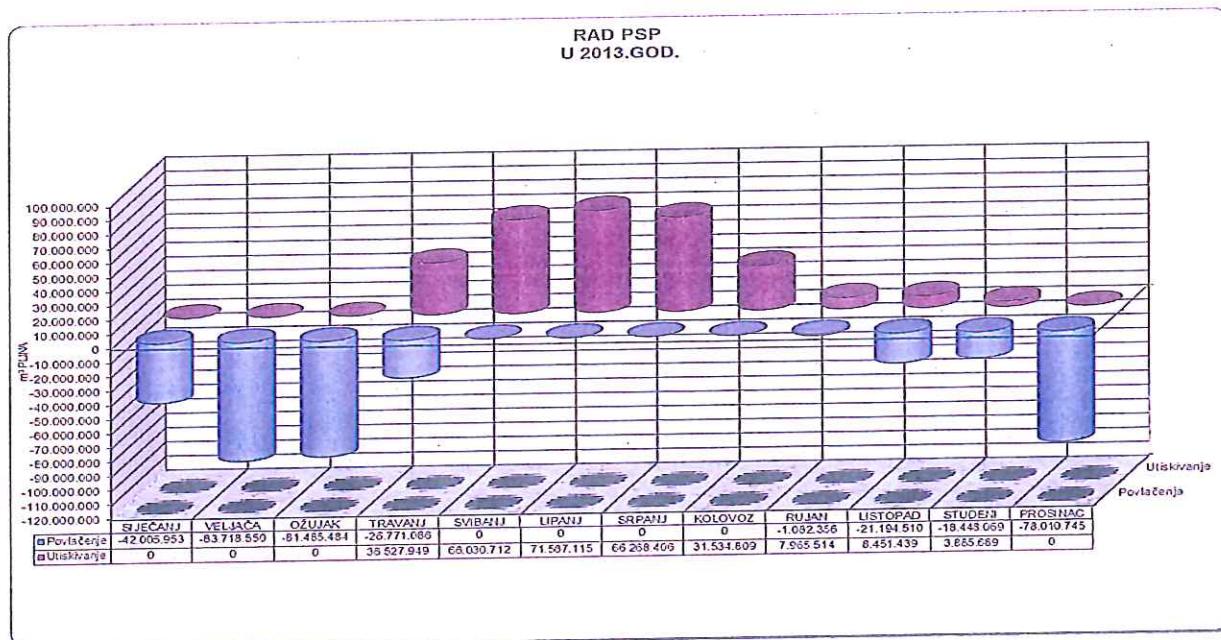
2.2. UPRAVLJANJE SKLADIŠNIM KAPACITETIMA

U izvještajnom razdoblju od 12 mjeseci sustav skladišta radio je u dvije skladišne godine i to od 01. siječnja 2013. do 31. ožujka 2013. u skladišnoj godini 2012., te u skladišnoj godini 2013. od 01. travnja 2013. do 31. prosinca 2013. godine.

Skladišni kapaciteti su tijekom 2013.g. bili zakupljeni u cijelosti. Ugovorom o zakupu skladišnih kapaciteta , veličine koje definiraju skladište su bile slijedeće:

- radni volumen, maksimalni:	553 000 000 m ³ plina
- kapacitet povlačenja, ugovoren:	240 000 m ³ /h plina
- kapacitet povlačenja, maksimalni:	240 000 m ³ /h plina
- kapacitet utiskivanja, ugovoren:	150 000 m ³ /h plina
- kapacitet utiskivanja, maksimalni:	160 000 m ³ /h plina

Podzemno skladište plina radilo je prema potrebama plinskog sustava RH, a na osnovu naloga tvrtke Prirodni plin d.o.o. kao jedinog korisnika usluge skladištenja plina, prema čijem zahtjevu je tijekom godine bilo 314 promjena režima rada, a od toga u 26 ciklusu utiskivanja 120. Sve radne bušotine primale su i povlačile očekivane količine plina pri zadanim uvjetima rada. Procesna oprema radila je prema potrebama i projektiranim, radnim parametrima i tijekom godine nije zabilježen niti jedan zastoj koji je utjecao na izvršenje prihvaćenih nominacija.

Slika 1. Rad PSP-a u 2013. godini

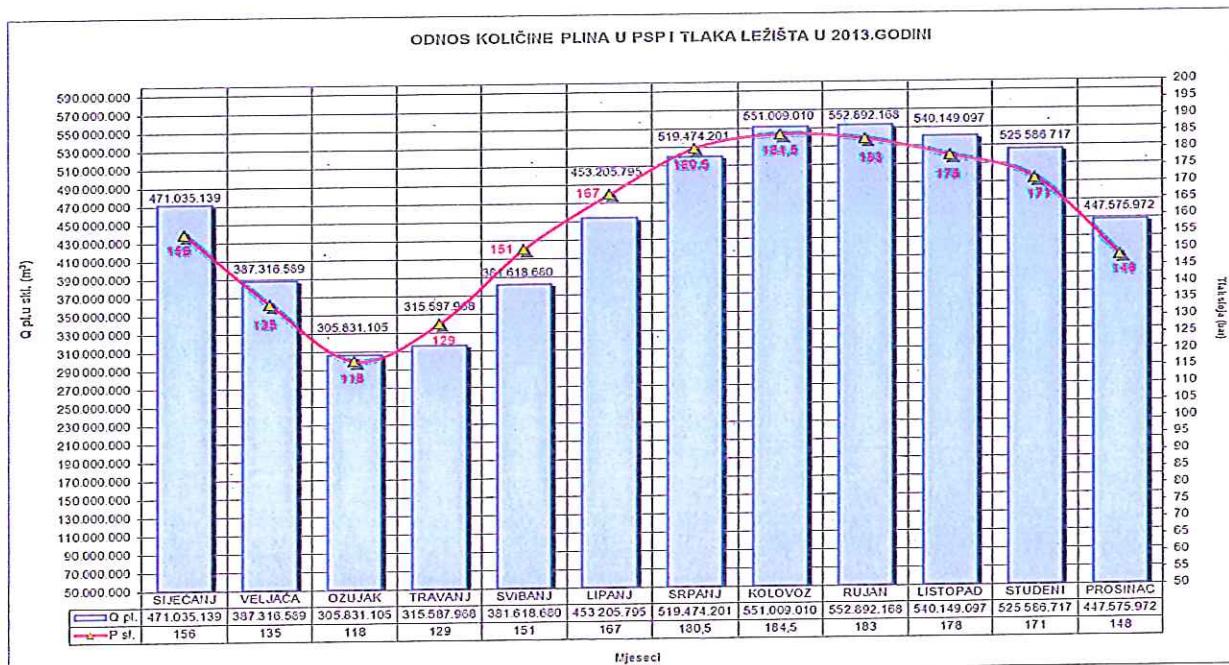
Ukupno na dan 31.12. 2013. godine u bušotinskom fondu pogona Okoli je 35 bušotina od čega su 24 bušotine radne, 9 bušotina je mjernih (praćenje stanja ležišta) i dvije utisne za povratno utiskivanje ležišne vode (OK-1 i OK-27). U tablici u koloni napomena vidljiva je godina i vrsta obavljanja rudarskih radova (TRO , KRO i KRS) u pojedinoj bušotini. Iz nje je vidljivo da je tijekom 2013.godine obavljeno rudarskih radova u čak 8 bušotina. U 6 najproduktivnijih bušotina PSP Okoli (OK-33, OK-35, OK-41, OK-42, OK-43 i OK-44) obavljena je zamjena proizvodne opreme novom opremom većeg promjera, čime su smanjeni hidraulički otpori protjecanju plina kroz bušotine i povećala njihova produktivnost . U bušotinama OK-48A i OK-49beta zamijenjena je proizvodna oprema i ispran talog sa dna bušotine. Svi ti radovi povećali su sigurnost i poboljšali rad bušotina.

Tablica 1. Fond bušotina PSP Okoli

FOND BUŠOTINA PSP OKOLI - STANJE 31.12.2013.			
REDNI BROJ	BUŠOTINA	STATUS BUŠOTINE	NAPOMENA
	PF-1		
1	OK-32	RADNA	TRO 12.2013.
2	OK-37	RADNA	TRO - plan 2014
3	OK-39	RADNA	
4	OK-48A	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
5	OK-49□	RADNA	KRO+talog - 12.2013.
	PF-2		
6	OK-1D	RADNA	KRS 2009
7	OK-45	RADNA	
8	OK-46	RADNA	
9	OK-47	RADNA	
	PF-3		
10	OK-20	RADNA	KRO 2012
11	OK-26	RADNA	KRO 2012
12	OK-33	RADNA	KRO - 4 1/2" - 11.2013.
13	OK-43	RADNA	KRO - 4 1/2"- 11.2013.
14	OK-44	RADNA	KRO - 4 1/2" - 12.2013.
	PF-4		
15	OK-30	RADNA	KRO - plan 2014
16	OK-41	RADNA	KRO - 4 1/2"- 01.2013.
17	OK-42	RADNA	KRO - 4 1/2" - 01.2013.
18	OK-60	RADNA	
	PF-5		
19	OK-35	RADNA	KRO - 4 1/2"-12.2012.-1.2013.
20	OK-38	RADNA	TRO 12.2006.
21	OK-2	RADNA	

	PF-6		
22	OK-4	RADNA	
23	OK-23	RADNA	
24	OK-28	RADNA	
1	OK-1	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
2	OK-12	MJERNA	
3	OK-24	KONTROLNO-MJERNA za tlak	KRS i KRO 2012/2013
4	OK-31alfa	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
5	OK-36alfa	MJERNA	
6	OK-40	KONTROLNO-MJERNA za tlak	
7	OK-50	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
8	OK-51	KONTROLNO-MJERNA za kontrolu probaja plina	
9	OK-27	UTISNA za povratno utiskivanje ležišne vode	KRS 2011
10	OK-59H	KONTROLNO-MJERNA	
11	OK-56alfa	MJERNA	KRS i KRO 2013

Tijekom rada zamijećeno je daljnje odstupanje u odnosu tlaka ležišta i količine plina u usporedbi sa prijašnjim godinama. U važećem Rudarskom projektu eksploracije ugljikovodika na eksploracijskom polju „PSP Okoli“ – Podzemno skladište plina - Dopuna 5 (studenzi 2012.) navodi se pomicanje histereze ležišnog tlaka u desno koje je uslijedilo nakon 2005. godine (razlog pretlačivanje ležišta u 20.ciklusu do referentnog tlaka od 201,5 bar, 2007 godine) što je dovelo do povećane migracije plina u slabije propusne dijelove ležišta. Detaljnije analize koje uključuju model ležišta koji je u izradi kao i ostala potrebna mjerena dovest će do podataka o kojim količinama je riječ te će se navedeno obraditi u novom rudarskom projektu koji će ujedno definirati i daljnju komercijalnu aktivnost društva PSP d.o.o. na tržištu (radne volumene i kapacitete utiskivanja/povlačenja).

Slika 2. Odnos količine plina u PSP i tlaka ležišta tijekom 2013.godine

U investicijskom planu za 2014.godinu najvažniji projekt koji će utjecati na održanje skladišnog kapaciteta je „Projekt izgradnje dviju novih bušotina OK-62 i OK-63“. Izgradnjom tih bušotina i puštanjem u rad produžiti će se vrijeme rada sa maksimalnim količinama tijekom ciklusa povlačenja te samim time utvrditi (poboljšati) radna karakteristika ležišta što je izuzetno bitno s obzirom na otvaranje tržišta i zahtjeve koje će tržište tražiti, a s obzirom i na gore spomenutu problematiku migracije plina.

Također u planu rudarskih radova u 2014. godini je obavljanje radova u bušotinama OK-30 (KRO) i OK-37 . Posebno će biti bitni rezultati nakon obavljenog remonta u bušotini OK-30 koja od početka svoga rada kao rubna bušotina ima velikih problema u povlačenju sa slojnom vodom te kao takva najbrže ispada iz rada. Tehnološkim rješenjem izmjene i opremanja same podzemne opreme pokušati će se riješiti (umanjiti) taj problem kako bi ista što dulje ostala u radu.

2.3. ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Radovi na održavanju sustava skladišta obavljali su se sukladno planu održavanja što obuhvaća strojarske, elektroenergetske, instrumentacijske, strojarsko-montažne, građevinske te radove na tehničkoj zaštiti objekata, osoba i ostale imovine, zatim radove interventnog održavanja prema potrebi te svi zakonom predviđeni postupci pregleda, servisa i mjerena na objektima, opremi i okolišu.

Tijekom 2013. godine u potpunosti je postignuto:

- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za utiskivanje plina
- funkcionalnost i raspoloživost objekata i uređaja potrebnih za povlačenje plina
- funkcionalnost sustava za nadzor i upravljanje poljem i postrojenjem
- funkcionalnost i pouzdanost sustava opskrbe električnom energijom
- funkcionalnost i pouzdanost sustava za mjerenje skladištenih količina plina
- funkcionalnost blokadnih sustava za tehnološku zaštitu objekata
- poštivanje zakonskih propisa i tehničkih normi

Prikupljanjem podataka i saznanja o procesu funkcioniranja podzemnog dijela sustava skladišta – podzemnog ležišta i ispravnim određivanjem režima utiskivanja i povlačenja (vođenja rada podzemnog ležišta) osigurano je da su sve radne bušotine primale i proizvodile očekivane (projektirane) količine plina pri zadanim uvjetima rada.

U svrhu bolje karakterizacije hidrodinamičkih svojstava ležišta te kvalitetnijeg praćenja radnih karakteristika skladišta obavljena su hidrodinamička mjerenja na bušotinama na kraju 25 ciklusa povlačenja i početka 26 ciklusa utiskivanja te na kraju 26 ciklusa utiskivanja i početka 26 ciklusa povlačenja:

- Obavljena su mjerenja statičkog gradijenta tlaka na bušotinama: Ok-20, Ok-24, Ok-30, Ok-31alfa, Ok-35, Ok-36, Ok-38, Ok-40, Ok-42, Ok-46, Ok-49beta, Ok-56alfa, Ok-1, Ok-27, Ok-28, Ok-37.
- Obavljena su mjerenja dinamičkog gradijenta tlaka na bušotinama: Ok-28 i Ok-48A.

Protekla godina je pokazala, da se sustav upravljanja poslovanjem po sve tri norme (ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001) primjenjuje, a što je potvrđeno kroz kontrolni audit vanjske certifikacijske tvrtke tijekom mjeseca lipnja.

Tijekom godine preglede i nadzor su obavili:

- Agencija za posude pod tlakom (obavljen pregled čak 102 posude pod tlakom)
- Ex agencija (pregled uređaja i instalacija elektroenergetike i instrumentacije u EX izvedbi)
- Inspektor zaštite od požara

Nakon svih obavljenih pregleda dobiveni su pozitivni nalazi za područja inspekcijskih nadzora.

Uz navedeno obavljani su radovi tekućeg održavanja polja, postrojenja i infrastrukture prema planu nabave opreme i održavanja PSP Okoli za 2013. godinu.

2.4. INVESTICIJE I RAZVOJ

Planom ulaganja u dugotrajnu imovinu za 2013. godinu planirana su ulaganja u investicijske i razvojne projekte (153.784 tis. kn), te u ostalu opremu za potrebe Društva (20.957 tis. kn). Razvojnim i investicijskim projektima planiralo se ostvariti povećanje kapaciteta, sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg skladišta plina u Okolima, uz smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, a kroz realizaciju dodatnih rudarskih radova na području eksplotacijskog polja ugljikovodika Grubišno Polje utvrditi mogućnost i uvijete izgradnje novog, vršnog skladišta plina. Ukupno je planirano 18 projekata, od čega njih 17 na postojećem skladištu plina u Okolima. Nažalost, iz objektivnih razloga, od kojih je potrebno izdvojiti nemogućnost realizacije dogovorenih uvjeta sa tvrtkom CROSCO d.o.o. na provedbi rudarskih radova na lokaciji Grubišno polje isto kao i na realizaciji izgradnje dvaju novih bušotina – Ok 62 i Ok 63 te nemogućnost dogovornog rješavanja imovinsko pravnih odnosa sa vlasnicima čestica, a o čemu će više biti riječi u nastavku dokumenta, nije ostvaren planirani intenzitet aktivnosti, odnosno njihova se realizacija značajnim dijelom nije odvijala prema terminskim planovima te je u prvom polugodištu 2013. godine konstatirana potreba izrade Rebalansa plana poslovanja za 2013. godinu.

U rujnu mjesecu 2013.g. Skupština je prihvatile Rebalans plana poslovanja (težište u segmentu ulaganja u dugotrajnu imovinu koje obuhvaća ulaganje u opremu i ulaganje u projekte te manjim dijelom na stawkama prihoda i rashoda).

Izvješće za razdoblje siječanj - prosinac 2013.g. izrađeno je poslije usvajanja Rebalansa pa su sukladno tome i provedene usporedbe planiranog i ostvarenog. Pojačanom aktivnošću do kraja godine ostvarena je realizacija investicijskih projekta od 101 %.

U tablici 2. Ostvarenje ulaganja u dugotrajnu imovinu, prikazane su vrijednosti planiranih i ostvarenih vrijednosti investicijskih projekata nakon rebalansa. Niže u tekstu dan je detaljniji pregled po projektima.

Tablica 2. Ostvarenje ulaganja u dugotrajnu imovinu

RB	OPIS	OSTVAREN DO 31.12.2012.	OSTVARENJE I.-XII. 2012.	Ukupno PLAN I.-XII. 2013.	OSTVARENJE I.-XII. 2013.	(u 000 kn)	
						4	5
0	1	2	3	4	5	6	
1	KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli - KAREB001005	9.617	8.144	12.297	15.772	128	
2	Sustav video nadzora i fizička zaštita - TEHZAST	112	112	3.683	3.224	88	
3	EP Grubišno polje - PSPGP001011	489	489	1.593	1.433	90	
4	Spojni p'novod do bušotine OK-26 - SPLIB261004	463	55	539	519	96	
5	Spojni p'novod do bušotine OK-20 - SPLIB201002	678	302	679	624	92	
6	Spojni p'novod do bušotine OK-62 i 63,(PF-7) - SPLIB621018	0	0	797	37	5	
7	Izgradnja nove bušotine Ok-63 - INBOK631017	3.306	3.306	8.319	8.204	99	
8	Izgradnja nove bušotine Ok-62 - INBOK621016	3.420	3.420	8.256	8.109	98	
9	Upravna zgrada sa skladištem - SKOMA001010	148	148	11.977	4.870	41	
10	Sustav za utiskivanje slojne vode - SUVOB271006	284	274	503	424	84	
11	Dogradnja kompresorske stanice - PREKOM911013	34	4	4.650	3.855	83	
12	Kapitalni remont bušotine Ok-50,Ok-49 beta,Ok-48A - KAREB501012	13	13	4.620	7.040	152	
13	Kapitalni remont bušotine Ok-20 - KAREB201001	2.587	2.047	1.252	3.039	243	
14	Kapitalni remont bušotine Ok-24 - KAREB241015	3.309	3.309	2.480	3.703	149	
15	Kapitalni remont bušotine Ok-26 - KAREB261003	3.336	2.186	386	1.514	392	
16	Kapitalni remont bušotine Ok-56 alfa - KAREB561014	3.107	3.107	2.344	2.652	113	
17	Kapitalni remont bušotine Ok-51 - KAREB511013	13	13	0	0	0	
18	Kapitalni remont bušotine Ok-27 - KAREB271005	4.650	0	0	0	0	
19	Kapitalni remont bušotine Ok-1 - KAREB011005	2.848	35	0	0	0	
I. ULAGANJE U PROJEKTE		38.414	26.846	64.375	65.019	101	
20	Uredská oprema	0	0	50	0	0	
21	Sredstva veze	0	9	10	2	20	
22	Alati	0	0	320	5	2	
23	Radionička oprema	0	0	135	38	28	
24	Namještaj - uredski	0	211	100	10	10	
25	Namještaj - radionički	0	0	0	0	0	
26	Vozila	0	0	250	3	1	
27	Informatička oprema	0	217	0	0	0	
28	Mjerni instrumenti	0	0	500	349	70	
29	Ostalo	0	290	18.607	3.919	21	
30	Zaštita	0	0	0	81	0	
II. OPREMA ZA POTREBE DRUŠTVA		0	727	19.972	4.407	22	
SVEUKUPNO ULAGANJE U DUGOTRAJNU IMOVINU (I. + II.)		38.414	27.573	84.347	69.426	82	

KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli - Svi KRO najproduktivnijih bušotina planirani u 2013. godini (OK-35, OK-41, OK-42, OK-33, OK-43 i OK-44) su uspješno obavljeni. Obavljenim remontnim radovima u buštinama je zamijenjena 26 godina stara podzemna oprema novom što će za budućnost osigurati siguran i pouzdan rad istih. U bušotine su ugrađene uzlazne cijevi većeg nazivnog promjera tubinga (umjesto 88.9 mm - ugrađen tubing promjera

114.3mm) što smanjuje hidrauličke otpore tijekom protjecanja plina i povećava izdašnost bušotina. Samim time uz sigurnost povećana je proizvodnost te primanje tih bušotina.

Slika 3. KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli

Slika 4. KRO najproduktivnijih bušotina PSP Okoli

Prilikom izvođenja remontnih radova bušotine se moraju u početku „ugušiti“, a na kraju radova prilikom puštanja bušotina u rad u sustav „očistiti“. Tijekom tih operacija plin se spaljuje na baklju. Te količine plina obračunate su u vrijednost projekata što je i uzrok u povećanju postotka realizacije projekta.

Slika 5. Spaljivanje plina na baklju (gušenje i čišćenje bušotine)

Sustav video nadzora i fizička zaštita – Radi povećanje sigurnosti pogona, radnika i okoliša, te tehničkog poboljšavanja pouzdanosti rada pogona pristupilo se je projektu implementacije sustava video nadzora na svim platformama kao i na centralnom pogonskom objektu.

Projekt je bio podijeljen u dvije faze.

U prvoj fazi instaliran je sustav video nadzora (oprema) u krugu postrojenja i na platformama (završeno 20.12.2013.). Elementi sustava povezani su bežičnom vezom.

U drugoj fazi tijekom 2014.g. potrebno je pogon i platforme povezati optičkim kabelom. Takav način komunikacije povećao bi brzinu i pouzdanost sustava video nadzora, te bi se isti kabel koristio za prikupljanje procesnih podataka s platformi i nadzoru rada istih. Za predmetni dio projekta povezivanja svjetlovodnim kabelom postoji ishođena potvrda glavnog projekta i čeka se rješavanje imovinsko-pravnih odnosa da se započne s građevinskim radovima na trasama pogon - platforme što će u potpunosti biti dovršeno do kraja 2014.g.

Dobivena je Potvrda glavnog projekta izgradnje podzemnog svjetlovodnog kabela PSP Okoli po obje priložene mape (Glavni projekt podzemnog kabela – Aztek d.o.o., Glavni projekt elaborat prikaza križanja podzemnih svjetlovodnih kabela s instalacijama INA d.d. – Geooperativa d.o.o.) s datumom 04.10.2013. godine.

Projekt Grubišno Polje - Za projekt vršnog skladišta u Grubišnom polju postoji izrađena sva potrebna projektna dokumentacija za izvođenje dodatnih rudarskih radova: kapitalnih remonata sloja bušotina Gr-1Z i Gr-2Z, sa seizmičkim (VSP) i hidrodinamičkim (RLT i IT) mjeranjima. No nakon vođenja višemjesečnog pregovaračkog postupka sa Croscom, te nakon što je bio usuglašen ugovor o izvođenju dodatnih rudarskih radova, postupak je poništen iz razloga što Crosco za potpisivanje predmetnog ugovora nije dobio suglasnost Nadzornog odbora. Iz tih razloga pripremljena je tehnička dokumentacija za provedbu međunarodnog natječaja, a radovi su prolongirani za 2014. godinu.

Također, od MINGO-a je zatraženo i dobiveno do 31.12.2016. godine produljenje dozvole za istraživanje mineralnih sirovina za eksploracijsko polje Grubišno Polje.

U 2013.godine projekt je realiziran sa 90% od planiranih sredstava (utrošeno 1.433 tis. kn) . Realizacija se većinom odnosi na sredstva za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa te izvođenja građevinskih radova na uređenju bušotinskih radnih prostora i pristupnih putova do bušotina .

Spojni plinovod do bušotine OK-26 i OK-20 - spojni plinovod su izgrađeni, a ishodjenje uporabne dozvole će se realizirati po rješavanju imovinsko pravnih odnosa dviju čestica preko kojih prolazi plinovod. Prema odobrenju/rješenju nadležnog MINGO-a dobiveno je rješenje o probnoj eksploataciji (prenamjeni iz mjernih u eksploatacijske bušotine). Projekt za plinovod OK-26 realiziran je sa 96%, a projekt izgradnje spojnog plinovoda bušotine OK-20 sa 92% u odnosu na plan.

Spojni plinovodi bušotina Ok-62 i Ok-63 - podnesen je zahtjev za lokacijsku dozvolu. Jedan od uvjeta za dobivanje lokacijske dozvole je i Studija utjecaja na okoliš. Izrada iste je ugovorena u Ožujku 2014.g. . Po završetku njene izrade biti će moguće ishoditi lokacijsku dozvolu. Iz tih razloga planirana izgradnja spojnog plinovoda biti će realizirana tijekom 2015.godine.

Izgradnja novih bušotina Ok-62 i Ok-63 – Izgradnja bušotina planirana je na istoj lokaciji i neposredno jedna nakon druge sa vremenskim pomakom od 1,5 mjeseci. U cijelosti su završeni izvedbeni projekti bušotina (Pojednostavljeni rudarski projekti) i temeljem njih ugovorena nabava opreme i materijala. Dio opreme (dio zaštitnih cijevi i bušotinskih glava) i materijala (dio kemikalija za isplaku) je i nabavljen tijekom 2012. i 2013. godine. Dobivena je lokacijska dozvola, no zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa izgradnja bušotina je prolongirana za 2014. godinu. Zbog nemogućnosti postizanja nagodbe sa pojedinim vlasnicima zemljišta pokrenut je postupak njihovog izvlaštenja pri nadležnom uredu državne uprave, te su osigurana i novčana sredstva nužna za realizaciju postupka izvlaštenja. Od ukupno pet katastarskih čestica (k.č.), za koje je potrebno riješiti imovinsko-pravne odnose (IPO) za ovaj projekt, riješeni su IPO za tri k.č., a još je u postupku rješavanje IPO-a za preostale dvije. U 2013. godini su realizirani već zaključeni ugovori o isporuci opreme i materijala.

Pripremljena je tehnička dokumentacija za međunarodni natječaj, koji je i objavljen, a radovi bušenja planirani su za kraj 2014.godine.

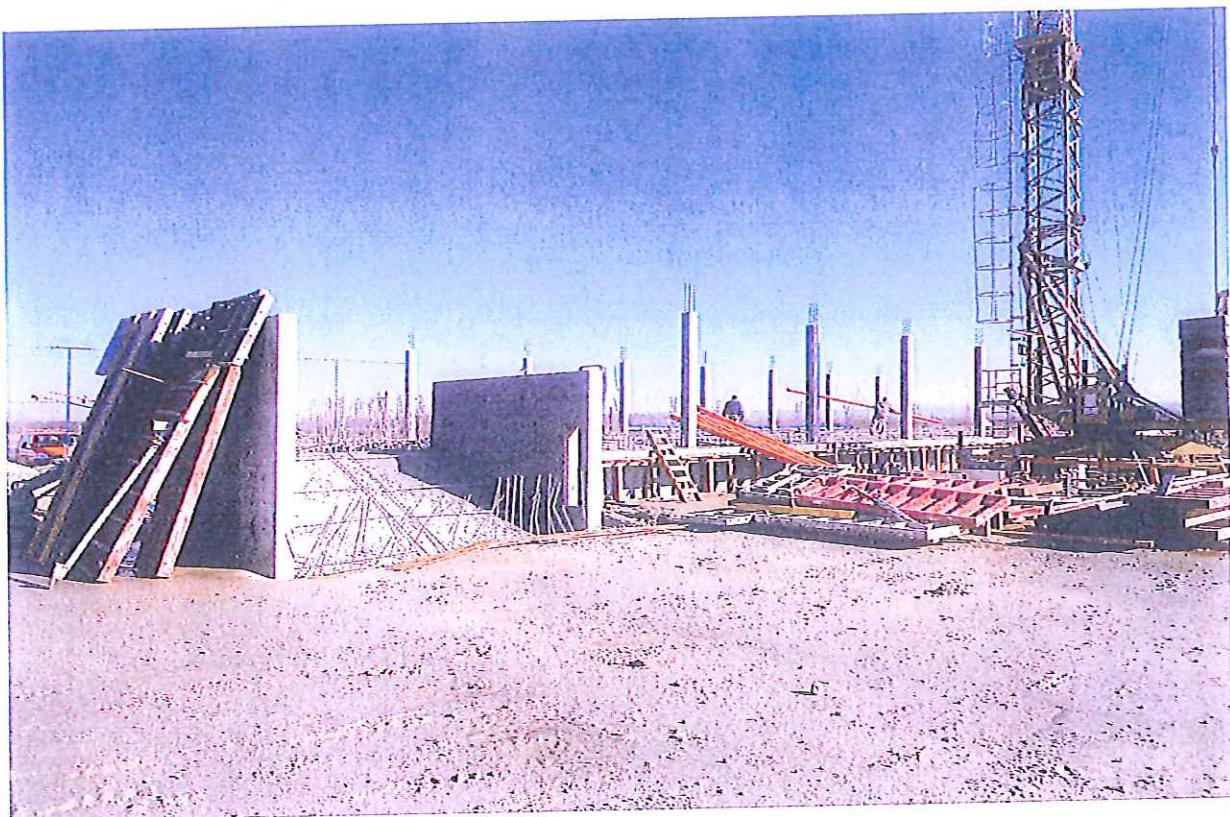
Upravna zgrada sa skladištem – Projekt Upravna zgrada sa skladištem i pripadajućim manipulativnim prostorom osmišljen je prije četiri godine.

Razlog za pokretanje projekta je nedostatak adekvatnog uredskog prostora u postojećoj poslovnoj zgradi PSP-a u Okolima te nepostojanje skladišta opreme, materijala, rezervnih dijelova i kemikalija uslijed čega se od osnivanja društva koristilo usluge skladištenja i skladišni prostor u INA-i. Krajem 2012. godine skladišni su prostori iznajmljeni u Ivanić Gradu i Zagrebu, a u PSP-u su organizirani skladišni poslovi.

Za potrebe realizacije projekta uz postojeće postrojenje kupljeno je dodatno zemljište 2010. godine. U 2012. godini izrađeni su idejni projekti i zatražena lokacijska dozvola te je prošle godine izrađena kompletna projektna dokumentacija, ishođena građevinska dozvola i započeti su radovi na izgradnji.

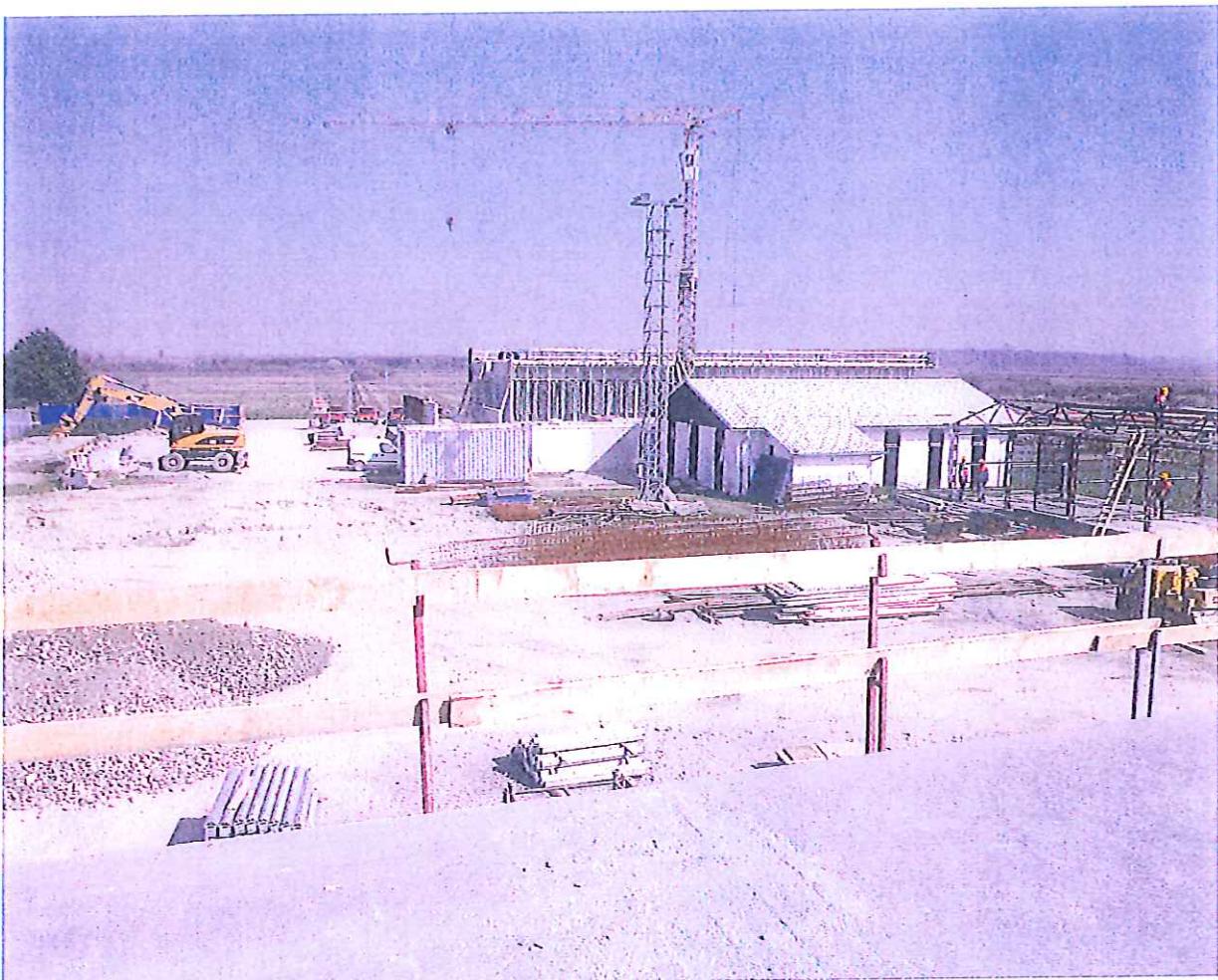
Na površini od oko 16.700 m² uz upravnu zgradu projektirana su i natkrita i otvorena parkirališta i prometnice te prema namjeni razni skladišni objekti:

- Skladište opreme, materijala i rezervnih dijelova ukupne površine cca 1.150 m² koje se sastoji od zatvorenog klasičnog negrijanog skladišta, nadstrešnice za smještaj radnih vozila i sredstava i uređenog prostora za rad skladištara.
- Skladište kemikalija za smještaj bačava s trietilenglikolom, kompresorskim i hidrauličnim uljem, motornim uljem, antifrizom te u tehnološkom procesu iskorištenih medija i ambalaže do njihovog trajnog zbrinjavanja. Uz to skladište smješteno je i skladište tehničkih plinova sa zasebnim ulazom.
- Otvoreno skladište cijevi i cijevne opreme nenatkriveni je armiranobetoniski plato površine oko 1800 m² smješten u središtu cjelokupnog skladišnog prostora.
- Istakalište i ukopani spremnici za skladištenje motornog ulja
- Skladište kontejnera za ulje
- Polifunkcionalni plato za smještaj specijalnih i ostalih vozila

Slika 6. Upravna zgrada sa skladištem

U projektiranju se u svemu vodilo računa o mjerama zaštite okoliša i energetskoj učinkovitosti. Elaboratom uklanjanja postojećih građevina obuhvaćeno je zbrinjavanje svih materijala na zakonom propisane načine. Također se posebnu pažnju u glavnom projektu i kod troškovničkih opisa obratilo na nepropusnost podova u skladištima, a Glavnim su projektom opisane primjenjene mjere zaštite okoliša. Tokom 2013.g. izvršeno je uvođenje u posao i zemljani radovi (postavljanje temelja), završetak gradnje s tehničkim pregledom planiran je sredinom kolovoza, dobivanje uporabne dozvole u rujnu ove godine dok je puštanje u funkciju planirano za listopad 2014.g.

Slika 7. Upravna zgrada sa skladištem

Sustav za utiskivanje slojne vode - Tijekom povlačenja plina iz skladišta proizvodi se i određena količina slojne vode koju je potrebno zbrinuti na adekvatan način. Sada se za zbrinjavanje vode na PSP Okoli koriste ugovorene usluge od INA d.d., tj. slojna voda se cjevovodima transportira do plinske stanice CPS Okoli gdje se separira i otprema na proizvodno polje Žutica, gdje se utiskuje u za to predviđene bušotine. Ovim projektom zbrinjavanje proizvedene slojne vode na PSP Okoli obavljati će se na našem postrojenju u krugu PSP-a i koristiti će se bušotine Ok-1 i Ok-27 koje će se prenamijeniti iz kontrolno-mjernih bušotina u utisne za slojnu vodu.

Ovim projektom će se: razdvojiti kondenzatovodi u vlasništvu PSP d.o.o. od kondenzatovoda plinskog polja Okoli (u vlasništvu INA d.d.); rekonstruirati automatski otpust tekuće faze na platformama; u krugu PSP Okoli izgraditi trofazni separator, spremnik za slojnu vodu i pumpaonu slojne vode; omogućiti spaljivanje plina na plinskoj baklji u krugu PSP Okoli, te omogućiti zbrinjavanje plinskog kondenzata iz podzemnog spremnika odvozom auto cisternama.

Projekt je započeo 2010. godine izradom idejnog projekta. U bušotinama OK-1 i Ok-27 obavljeni su rudarski radovi te su iste opremljene za prihvatanje slojne vode.

Tijekom 2013 obavljeni su slijedeći radovi:

- ishodena lokacijska dozvola
- provjeren Rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju PSP Okoli u kojem je između ostalih projektnih rješenja obrađeno i zbrinjavanje slojne vode
- izrađena projektna dokumentacija za dobivanje građevinske dozvole
- od Ministarstva Gospodarstva ishodeno odobrenje za izgradnju objekata za ispitnu proizvodnju koja omogućava građenje na parcelama koje su u našem vlasništvu.
- ugovoren je nabava opreme i građenje (ključ u ruke)

Tijekom 2013.godine od planiranih 503 tis. kn za projekt je utrošeno 424 tis. kn odnosno 84%. Radi se o sredstvima utrošenim za realizaciju rješavanja imovinsko-pravnih odnosa te izradu projektne dokumentacije.

Izvođenje radova planirano je u 2014 godini te završetak do 01.10. 2014. godine tj početka novog ciklusa povlačenja kada sustav mora biti u funkciji.

Rezultat projekta biti će samostalno zbrinjavanja proizvedene slojne vode na PSP Okoli, bez korištenja vanjskih usluga što znatno smanjuje rizik našeg tehnološkog procesa.

Dogradnja kompresorske stanice – Društvo PSP d.o.o. pruža uslugu skladištenja plina koja se sastoji od dva međusobno različita tehnološka procesa – proces utiskivanja plina i proces povlačenja plina.

Za proces utiskivanja neophodno je imati optimalnu mrežu bušotina i spojnih plinovoda te motokompresornicu zadovoljavajućih tehničkih karakteristika.

Trenutno se na pogonu Okoli nalaze 4 jedinici.

Osnovni tehnički podaci za motokompresor:

Plinski motor

Oznaka motora: IR-KVR 410

Godina proizvodnje: 1986

Proizvođač motora: Ingersoll Rand

Snaga motora: 2890 KW

Pogonsko gorivo: Prirodni plin

Sustav paljenja motora: Elektronsko paljenje

Turbopuhalo: MAN Tip: NA34/TO719, 25400 o/min max,

1986., T 650 °C,

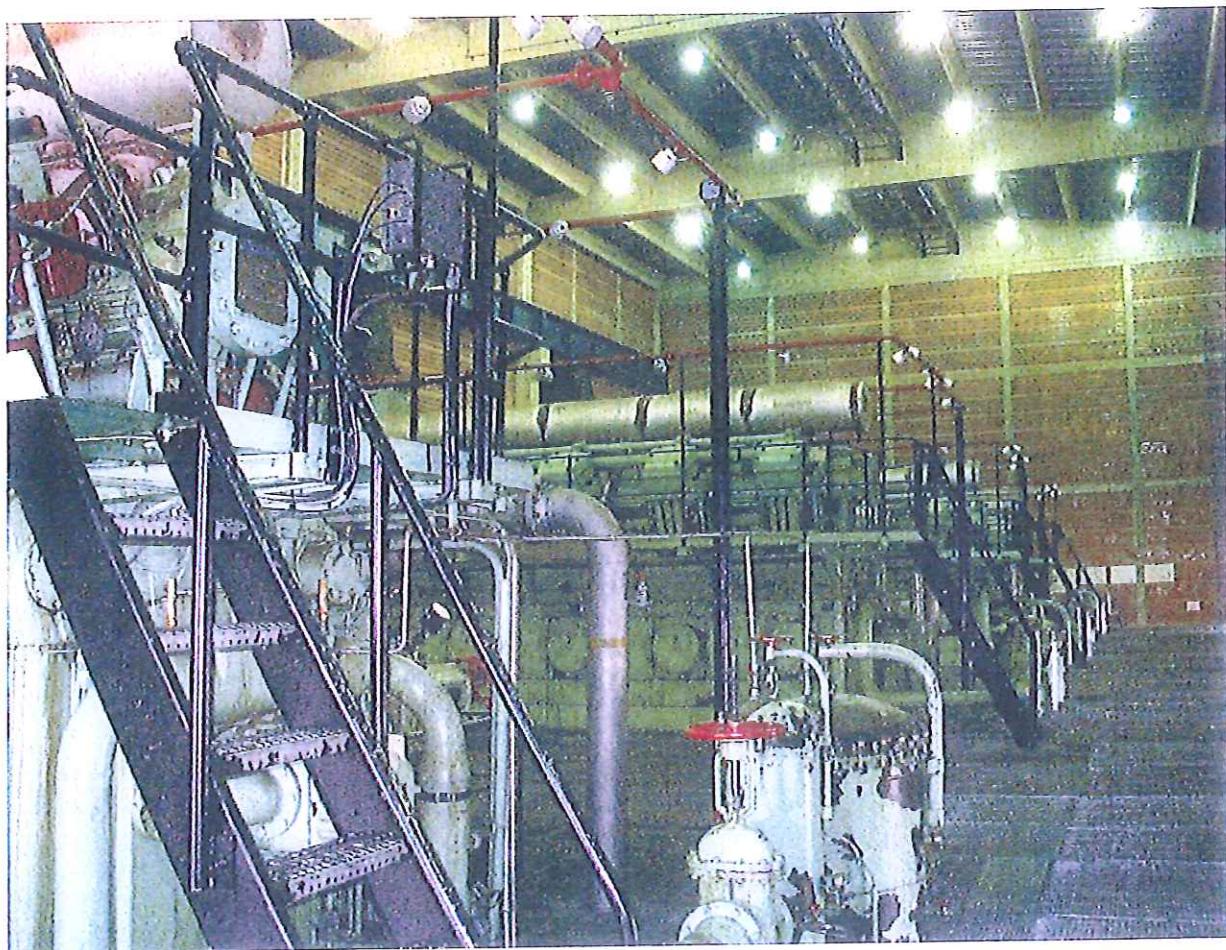
Kapacitet kompresora: 45.000 Sm³/h

Trenutni kapaciteti skladištenja plina u Hrvatskoj koji se odvijaju na lokaciji pogona PSP Okoli su sljedeći:

Radni volumen skladišta: 553 ×106 m³

Maks. kapacitet povlačenja: 240.000 m³/h

Ukupni kapacitet utiskivanja iznosi 160 000 m³/h, a maksimalni tlak na izlazu iz kompresora iznosi 196 bara.

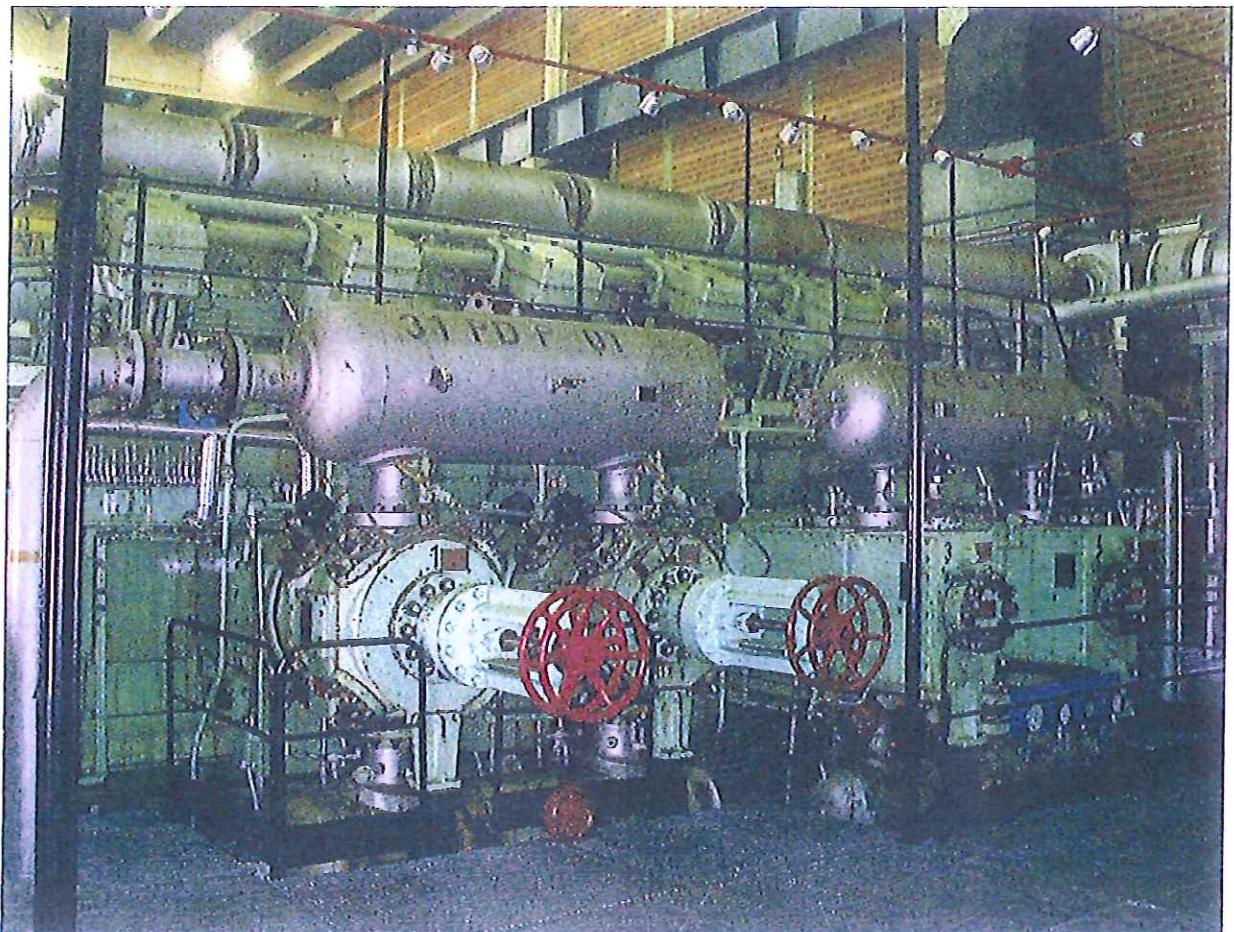

Slika 8. Motokompresornica

Operativni rizici postojećih jedinica:

1. Izuzetno visoka emisija štetnih plinova – Kako su postojeći motokompresori proizvedeni 1986.g. ne sadrže u sebi adekvatne katalitičke komponente koji omogućavaju reduciranje emisije štetnih plinova. Slijedom navedenog emisije štetnih plinova su značajno veće od zakonom dopuštenih te je navedeno dugoročno neodrživo osobito što se u budućnosti mogu očekivati sve rigoroznije mjere koje ne samo do predviđaju plaćanje kaznenih penala već i mogućnost zatvaranja pogona što je neprihvatljivo i predstavlja veliki operativni rizik.
2. Dotrajalost jedinica što za posljedicu ima sve veći OPEX (trošak energenta i nabave rezervnih dijelova). Potrebno je napomenuti kako operativni rizik ne predstavlja samo povećanje operativnog troška već i ovisnost o samo jednom dobavljaču. Trenutno rezervne dijelove mogu osigurati samo dva proizvođača (izvorni proizvođač motora te tvrtka koja proizvodi alternativna rješenja koja jesu kompatibilna sa motorima, ali ne osiguravaju garanciju u slučaju bilo kakvog kvara). Navedeni proizvođači svjesni su svojeg položaja te su u mogućnosti diktirati uvjete kako isporuke tako i same cijene što je dugoročno neprihvatljivo. Što se tiče samog operativnog troška on se sastoji od rezervnih dijelova, usluge servisa, materijala za podmazivanje i trošak energenta (pogonskog goriva). Kako se radi o izuzetno staroj tehnologiji primjetna je neefikasnost u trošenju pogonskog goriva kao i sve veća potreba za rezervnim dijelovima i materijalom za podmazivanje ukoliko se želi osigurati nesmetani rad postrojenja.
3. Stalno angažiranje 100% kapaciteta bez adekvatne rezerve snage u slučaju bilo kakvog kvara. Kapaciteti koji se nude tržištu, a koji u sebi sadrže i krivulju utiskivanja podrazumijevaju konstantni rad sva četiri motora sa punim kapacitetom. Društvo PSP nije bilo u poziciji adekvatno se osigurati od potencijalnog ispada te ponuditi manje kapacitete jer ne bi bilo u mogućnosti ponuditi uslugu utiskivanja čitavog radnog volumena za vrijeme utiskivanja (razdoblje od 6 mjeseci). Navedeno rizik može se samo eliminirati proširenjem kapaciteta na način da se osigura i minimalno jedan rezervni motokompressor koji će predstavljati sigurnost rada i u slučaju ispada dijela postrojenja.
4. Nekonkurentnost u odnosu na inozemna skladišta plina koja imaju ciklus utiskivanja u trajanju od maksimalno 120 dana dok je ciklus utiskivanja u PSP d.o.o. 180 dana. Osnovni strateški cilj društva PSP d.o.o. je postizanje konkurentnosti čime se osigurava opstanak društva promatrajući regionalno tržište i mogućnosti skladištenja, odnosno skladišne kapacitete zemalja u okruženju. Da bi postiglo zadani strateški cilj društvo mora investirati u takvu konfiguraciju buduće motokompresornice koja će omogućiti minimalno satno

utiskivanje plina u iznosu od 180.000 – 200.000 m³/h sa adekvatnom dodatnom snagom u iznosu od minimalno 50.000 m³/h koja će služiti kao rezerva u slučaju bilo kakvog kvara ili pak dodatna mogućnost pokrivanja vršnih potreba utiskivanja plina.

Slika 9. Motokompresornica

Svesni svih navedenih operativnih rizika i važnosti motokompresorskih jedinica u funkcioniranju samog pogona društvo je već 2009.g. pokrenulo projekt koji je imao za cilj proširiti postojeću konfiguraciju sa jednim dodatnim motokompressorom koji bi bio pogonjen na struju te koji bi podigao ukupne performanse i omogućio rezervu snage kao i kvalitetniji management upravljanja OPEX-om u vidu mogućnosti odabira jednog od pogonskih goriva, a sve ovisno o trenutnim cijenama na tržištu.

Prilikom provedbe samog projekta društvo se je susrelo sa sljedećim problemima:

- Problem dalnjeg porasta OPEX-a jer i nadalje ostaju stari motokompresori u funkciji
- Veliki inicijalni CAPEX – uz nabavu samog novog motokompresora potrebno je izvršiti nadogradnju, odnosno modernizaciju postojećih motkompresora uz neizbjegnu ugradnju katalitičkog sustava što bi za posljedicu imalo velike inicijalne troškove bez ikakve garancije ostvarivanja zadanih ciljeva u smislu rješavanja ranije izrečenih operativnih rizika

Kako bi se pronašlo najbolje rješenje društvo je u 2013.g. ugovorilo izradu Studije opravdanosti ulaganja u povećanje utiskivanja plina i smanjenje emisije štetnih plinova koja je imala za cilj analizirati sve moguće scenarije po kojima bi se mogla provesti Rekonstrukcija postojeće konfiguracija motokompresora na način da pokriva mogućnosti od nadogradnje postojećeg rješenja, djelomične zamjena ili kompletne zamjene postojećih jedinica novima. Svi scenariji trebali su biti analizirani sa tehničkog aspekta kao i sa finansijskog (CAPEX i OPEX) uvažavajući vremensku komponentu, odnosno vremenski okvir unutar kojega sa mora izvršiti Rekonstrukciju.

Ugovor je potpisana sa zajednicom ponuditelja koja se sastoji od TEHNOKOM d.o.o. kao nositelja i Instituta Hrvoje Požar kao člana zajednice.

Predmetna Studija dostavljena je krajem mjeseca Kolovoza te je u naredna tri mjeseca doradivana kroz radne sastanke na kojima su sudjelovali predstavnici izrađivača i stručni predstavnici društva PSP d.o.o. Po konačnoj dostavi Studije ista je poslana na Reviziju Brodarskom Institutu u Zagrebu koji je trebao potvrditi realnost predloženih scenarija kao i mogućnost eventualne dorade.

Slijedom navedenog u Siječnju 2014.g. dostavljeno je Revizorsko mišljenje temeljem koje je izvršena dorada Studije koja je u konačnom obliku i sadržaju predana društvu PSP d.o.o. u Veljači 2014.g.

Paralelno sa izradom studije društvo je pristupilo ugovaranju zakupa dodatne snage električne energije kojom se opskrbljuje pogon Okoli. Dosadašnja infrastruktura koja je postavljena između TS Žutica i samog pogona (kabelska mreža) bila je stara preko 25 godina te ju je bilo nužno promijeniti.

Karakteristike prijašnjeg kabela – podzemni kabel dužina cca. 8.000 m, napon priključka 35 kV sa priključnom snagom od 570 kW.

U kolovozu 2012.g. prethodnom elektroenergetskom suglasnosti omogućeno je povećanje priključne snage na 3.570 kW čime se stvaraju prepostavke za diverzifikaciju pogonskog goriva te isto tako i mogućnost postavljanja nove infrastrukture koja će biti postavljena do konca kolovoza 2014.g.

Financijski aspekt i vremenski okvir za provedbu:

Od trenutka dostave radnih nacrta studije projektni tim analizirao je sve prezentirane scenarije i mogućnost pronašlaska najoptimalnijeg rješenja za društvo PSP d.o.o.

Temeljem prezentiranih podataka zajedno sa predstavnicima izrađivača i Revizora studije izdvojeno je šest finalnih scenarija koji su predmetom daljnje puno detaljnije analize.

Uvažavajući prosječne troškove navedenih šest scenarija društvo je pripremilo prijedlog investicije u 10-to godišnjem planu temeljem kojega je HERA odlučivala o visini tarifnih stavki za naredno regulatorno razdoblje.

Temeljem studije, predanog plana i odobrene tarife te samim time i odobrenog projekta financijski i vremenski okvir je sljedeći (u tis. kn):

	Do 31.12.2012.	Do 31.12.2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	UKUPNO
REKONSTRUKCIJA MOTOKOMPRESORNICE	34	3.594	27.000	95.500	39.000	24.000	189.094

Finansijska konstrukcija (u tis. kn):

UKUPNA VRIJEDNOST PROJEKTA	VLASTITA SREDSTVA	SREDSTVA BANKE
189.094	28.094	161.000

Faze provedbe projekta

2014.g. – Odluka o odabiru konačnog scenarija, izrada idejnog rješenja temeljem kojega se raspisuje natječaj za odabir dobavljača opreme i izvođača radova. Ugovaranje te izvođenje svih infrastrukturnih radova (dogradnja objekta motokompresornice, izgradnja trafo stanice, instalaterski radovi)

2015.g. – 2017.g. – Isporuka i ugradnja novih motokompresorskih jedinica

Kapitalni remont bušotine Ok-50, OK-48A i OK-49beta - Remont bušotina Ok-50 i Ok-51 planirani su kao zadnji remonti u kampanji remontnih radova 2012/2013 i za njihovo obavljanje osigurana su finansijska sredstva. Za navedene radove poslan je zahtjev u MINGO za izradu PRP-ova. MINGO nam suglasnost nije dao zbog neuklapanja radova u postojeći važeći – Rudarski projekt eksploatacije ugljikovodika na eksploatacijskom polju „PSP Okoli“ – dopuna 5. Pokrenuta je izrada DRP- a postojećeg RP-a dopuna 5. Kada DRP bude odobren od strane MINGO-a biti će moguće obaviti planirane radove u navedenim bušotinama.

Kako bi se planirana investicijska sredstva za projekt iskoristila u 2013. godini projekt je proširen i obavljeni su radovi u bušotinama Ok-48A i Ok-49 beta. Zamjenjena je 26 godina star podzemna proizvodna oprema, obavljeno obušivanje permanentnih pakera te čišćenja taloga koji se je tijekom godina rad sakupio na nivou perforacija. Navedenim radovima povećan je izdašnost navedenih bušotina a time i kapacitet i sigurnost rada postrojenja PSP-a.

Slika 10. Kapitalni remont bušotina OK-48A i OK49beta

Realizirani iznos veći je od planiranog iznosa za projekt (KAREB501012) zbog vrijednosti plina koji je obračunat u realizaciju a spaljen je na baklju tijekom operacija izvođenja remontnih radova (radovi gušenja i čišćenja bušotina – vidi slika). Te količine direktno utječu na realizaciju projekta i na ukupnu vrijednost realizacije investicije.

Kapitalni remont bušotine Ok-20 i Ok-26 - remont bušotina je završen. Bušotine su prenamijenjene iz kontrolno-mjernih u radne za utiskivanje i povlačenje plina, čime je omogućeno poboljšanje radne karakteristike skladišta (točna količina će se potvrditi probnim radom bušotina u sustav PSP Okoli). Tehnički pregled i izdavanje uporabne dozvole, mogući su nakon rješavanja IPO (neriješen status za dvije čestice).

Tijekom remonta bušotina plin koji je spaljen na baklju kod izvođenja operacija gušenja i čišćenja istih obračunat je u vrijednost realizacije projekata. Te količine ne moguće je odmah predvidjeti i doprinijele su povećanju vrijednosti realizacije projekta u odnosu na planirane vrijednosti.

Kapitalni remont bušotine Ok-24 - planirani remont bušotine Ok-24 je završen početkom 2013.godine. Prilikom izrade plana za 2013. godinu nije se sa sigurnošću mogao predvidjeti točan termin realizacije projekta (kraj 2012. i/ili početak 2013. godine) te je isti u cijelosti planiran u 2013. godini. Međutim, dio radova odraćen je koncem 2012. godine i evidentiran u navedenu godinu radi točnog knjigovodstvenog bilježenja poslovnih događaja. U sklopu remontnih radova u bušotini Ok-24 raskriveno je i ispitano ležište. Nakon ispitivanja ležište je izolirano, a u bušotinu je ugrađena oprema kroz koju je izvršeno zasebno hidrodinamičko mjerjenje ležišta. Detaljna analiza HD mjerjenja utvrditi će mogućnost prenamjene bušotine u radnu za utiskivanje i povlačenje plina ili će bušotina ostati mjerma za praćenje ležišnog tlaka. Vrijednost količine plina koji je utrošen (spaljen na baklju) evidentiran je u 2013 godini. Ta količina direktno je utjecala na realizaciju projekta odnosno na povećanu vrijednost realizacije investicije.

Slika 11. KRS i KRO bušotine OK-24

Kapitalni remont bušotine Ok-56 alfa - remont bušotine Ok-56alfa je završen. U sklopu remontnih radova u bušotini Ok-56alfa raskrivena su i ispitana ležišta, odnosno izvršena su zasebna hidrodinamička mjerenja tih ležišta sa svrhom njihove karakterizacije i utvrđivanja povezanosti krajnjeg zapadnog dijela sa središnjim dijelom skladišta, po istim tim ležištima, što je važno za planiranje i projektiranje budućih radova na PSP Okoli. Bušotina je opremljena opremom, s mogućnošću praćenja tlaka po svakom od ležišta zasebno (ranije je bila mjerna samo po jednom ležištu). Kao i kod gore navedenih projekata gdje se plin mora spaljivati na baklju ista situacija sa ukupnom povećanom vrijednošću realizacije investicije je i kod KAREB561014 projekta.

2.5. IMOVINSKOPRAVNI POSLOVI

U tijeku 2013. godine rješavana su pitanja reguliranja prava služnosti radi korištenja bušotine OK-1, te pojedinačnih naknada štete radi obavljanja redovne djelatnosti PSP d.o.o. s vlasnicima nekretnina na kojima je takve radove bilo nužno vršiti, te je PSP aktivno učestvovao u pojedinačnim sudskim postupcima u predmetima PSP c/a Lacković i NIR d.o.o.

Radi pripreme realizacije projekata izgradnje sustava za zbrinjavanje slojne vode, ishođeno je produljenje važenja odnosne Lokacijske dozvole i Izmjena i dopuna iste Lokacijske dozvole, te pribavljanje odgovarajućih izvoda iz prostorno planske dokumentacije za pojedine projekte. Radi realizacije projekta izgradnje sustava za zbrinjavanje slojnih voda i svjetlovoda pribavljeni su elaborati procjene, te su vršeni višekratni pregovori s vlasnicima zemljišta, sklopljeni su ugovori o osnivanju prava služnosti, odnosno pokrenuti odgovarajući postupci izvlaštenja za navedene projekte.

Proведен je postupak pribavljanja i ishođen je parcelacijski elaborat za rješavanje IPO stjecanjem vlasništva za bušotine OK 62 I 63, pribavljeni su elaborati procjene, te su vršeni višekratni pregovori s vlasnicima zemljišta, sklopljeni su kupoprodajni ugovori, odnosno pokrenuti odgovarajući postupci izvlaštenja.

Radi rješavanja IPO na nekretninama u vlasništvu RH na projektima izgradnje sustava zbrinjavanja slojnih voda, svjetlovoda i spojnog plinovoda radi povećanja kapaciteta povlačenja plina prenamjenom kontrolno-mjernih bušotina u utisno- proizvodne, pokrenuti su odgovarajući postupci u Hrvatskim vodama odnosno Ministarstvu poljoprivrede RH, radi ishođenja prava služnosti odnosno ukidanja svojstva javnog vodnog dobra.

U okviru rješavanja međusobnih odnosa INA – PSP sklopljen je ugovor radi rješavanja međusobnih odnosa u svrhu korištenja bušotine OK-52.

Radi daljnje realizacije projekta koji se odnosi na izgradnju novog skladišta plina Grubišno polje, vršene su intenzivne aktivnosti i tijekom cijele 2013. godine u skladu s Rješenjem o odobrenju istraživanja mineralnih sirovima – dodatni istražni radovi u cilju utvrđivanja mogućnosti skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama na eksplotacijском polju ugljikovodika „Grubišno Polje“. Dovršeno je sklapanje ugovora s vlasnicima nekretnina i

to radi rješavanja IPO u svrhu vršenja seizmičkih mjerena, te zakupa zemljišta radi korištenja pristupnih putova bušotinama u svrhu vršenja seizmičkih mjerena. Pribavljene su odgovarajuće suglasnosti i odluke Državnog ureda za upravljanje državnom imovinom u navedenu svrhu. Sklopljen ugovor s Hrvatskim šumama. Svi sklopljeni ugovori o vršenju seizmičkih mjerena dodatno su aneksirani radi produljenja važenja istih.

2.6. POSLOVI ZAŠTITE

Uspostava sustava upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu i okoliša dio je poslovne politike PSP-a kojim se osigurava eliminacija ili smanjenje rizika po zdravlje i sigurnost za sve osobe u radnom okruženju pod nadzorom Društva.

Mjere zaštite na radu provođene su redovito i u opsegu predviđenom zakonskom regulativom kao i internim aktima Društva.

Tijekom 2013. godine iz područja zaštite na radu provedene su slijedeće aktivnosti:

- revizija procjene opasnosti bazirana na postojećoj procjeni, predočenoj dokumentaciji iz djelokruga zaštite na radu koju posjeduje poslodavac, obavljenom pregledu svih radnih i pomoćnih prostorija i prostora u sklopu Poslodavca, obavljenom pregledu svih sredstava rada koja se koriste u procesu rada i drugim relevantnim podacima
- zdravstveni pregledi radnika na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada
- obavješćivanja, savjetovanja i suodlučivanja s radnicima ili njihovim predstavnicima o svim pitanjima koja se odnose na sigurnost i zdravlje na radu
- ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima.
- analiza ozljede na radu.
- sukladno važećoj regulativi o stručnom osposobljavanju za upravljanje i rukovanje energetskim postrojenjima, provedeno stručno osposobljavanje radnika koji samostalno obavljaju poslove rukovanja kompresorskom stanicom, kotlovcicom i transformatorskom stanicom.
- edukacija procesnih radnika iz protueksplozijske zaštite.

- imenovanje ovlaštenika poslodavca za provedbu mjera iz zaštite na radu, članova Odbora za zaštitu na radu, odgovorne osobe za protuexplozijsku zaštitu uređaja i instalacija i definiranja radnih mjestima s posebnim uvjetima rada.

Zaštita od požara tijekom cijele godine provodila se sukladno važećoj zakonskoj regulativi. Mjere zaštite od požara obuhvaćale su provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija:

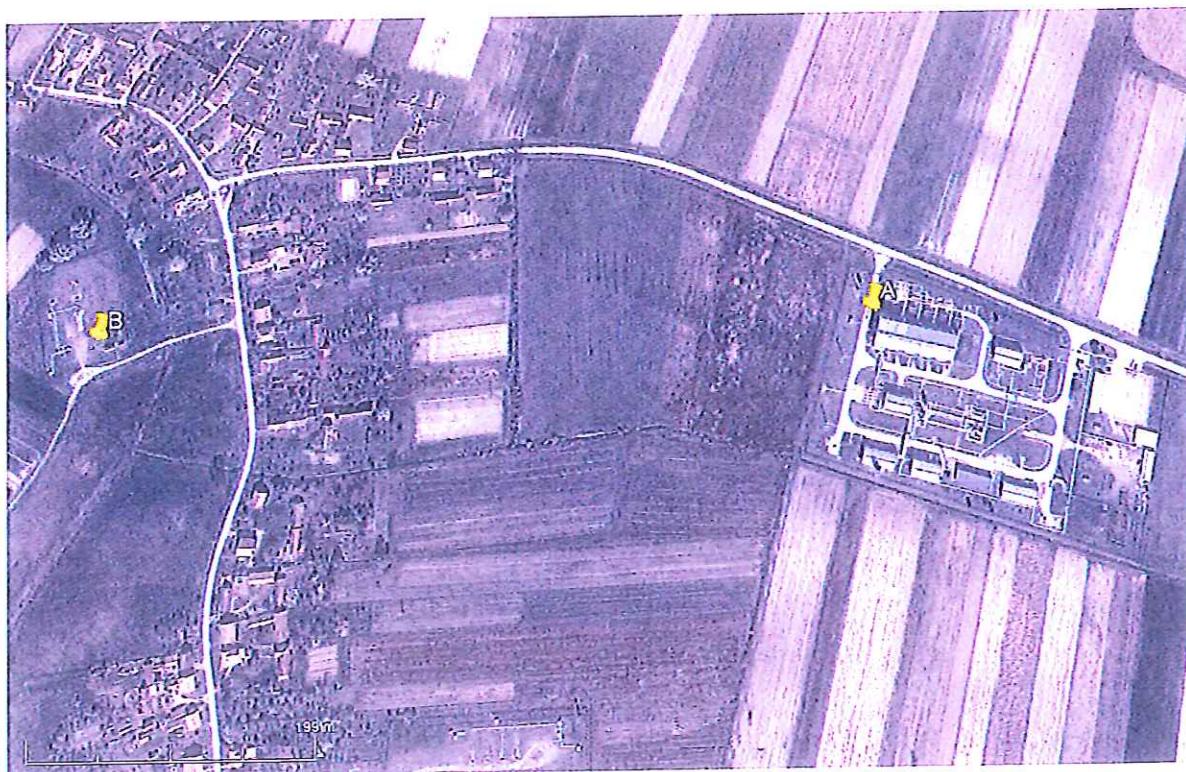
- ispitivanjem sustava za dojavu požara, sustava za gašenje požara pomoću CO₂, plinodojavnog sustava za detekciju metana (CH₄), hidrantske mreže i sigurnosne rasvjete.
- periodičnim servisnim pregledom prijenosnih i prijevoznih vatrogasnih aparata
- umjeravanjem uređaja za detekciju i mjerenje eksplozivnih plinova
- osiguravanjem vatrogasnog dežurstva pri izvođenju rudarskih i strojarsko-montažnih radova u slučaju privremenog povećanog požarnog rizika
- usklađivanjem postojećeg akta iz područja zaštite od požara sa važećim propisima iz navedenog područja

Mjere zaštite okoliša u svrhu zaštite tla, zraka i voda odvijale se, sukladno zakonskim odredbama, a odnosile su se na sljedeće aktivnosti:

- mjerenje onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (malih i srednjih uređaja za loženje i motora s unutrašnjim izgaranjem)
- zbrinjavanje komunalnog otpada sukladno postupanju sa komunalnim otpadom i Komunalnom redu jedinice lokalne samouprave
- zbrinjavanje proizvodnog otpada od strane ovlaštenih poduzeća za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom
- analize trenutnih uzoraka sanitarnih i zauljenih otpadnih voda od ovlaštenog laboratorija a prema graničnim vrijednostima iz vodopravne dozvole
- nabava eko tankvana za skladištenje opasnih tvari radi zaštite pri unutarnjem skladištenju opasnih radnih tvari
- temeljem zakonske regulative koja uređuje postupanje s otpadom, obavljena dostava Plana gospodarenja otpadom u Agenciju za zaštitu okoliša , Odjel za otpad
- vođenje podataka putem registra onečišćavanja okoliša

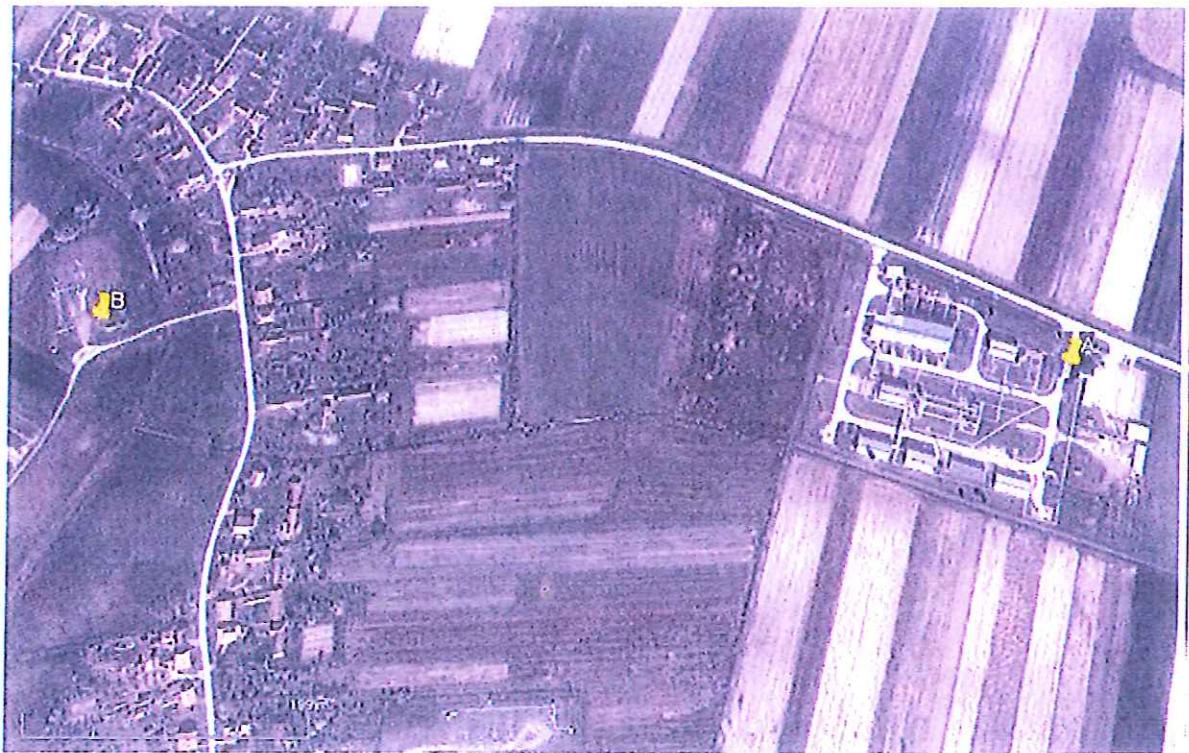
Pored navedenih aktivnosti iz područja zaštite okoliša od strane Instituta za medicinska istraživanja i medicinu rada provedeno je mjerjenje koncentracije onečišćujućih tvari u zrak obzirom na zaštitu zdravlja ljudi za ljetno i zimsko razdoblje i mjerjenje stanja radioaktivnosti u zoni utjecaja skladišta plina Okoli te obveze vezane za kemikalije. Prilikom mjerjenja određivane su koncentracije ugljičnog monoksida (CO), dušikovog dioksida (NO₂), vodikova sulfida (H₂S) i masene koncentracije frakcije lebdećih čestica PM10.

Ljetno razdoblje mjerjenja provedeno je u vremenskom razdoblju od mjesec dana (srpanj-kolovoz) na dva mjerna mjesta (u krugu postrojenja i na rubu naselja) međusobno udaljena 600 metara.

Slika 12. Položaj mjernih mjesta u odnosu na postrojenje i naselje

Zimsko razdoblje mjerjenja provedeno je u vremenskom razdoblju od mjesec dana (prosinac-siječanj) također na dva mjerna mjesta međusobno udaljena 600 metara:

Slika 13. Mjerna mjesta

ZAKLJUČAK - koncentracija svih mjerjenih onečišćenja u oba vremenska razdoblja bile su niske što pokazuje da je kvaliteta zraka zadovoljavajuća.

Mjerenje stanja radioaktivnosti u zoni utjecaja skladišta plina Okoli Lokacije na kojima su provedena mjerenja i analize identična je lokacijama na kojima je provedeno mjerenje koncentracije onečišćujućih tvari u zrak obzirom na zaštitu zdravlja ljudi. Provedena mjerenja, uzorkovanje i analize obuhvatile su:

- Mjerenje ambijentalnog doznog ekvivalenta ionizirajućeg zračenja.
- Gamaspektrometrijske analize uzoraka i tla.
- Radon

Navedena mjerenja provedena su u vremenskom razdoblju srpanj-kolovoz i studeni-prosinac.

ZAKLJUČAK - rezultati mjerenja radioaktivnosti i gamaspektrijske analize tla pokazuju da u zoni utjecaja skladišta plina na lokaciji Okoli nema negativnog učinka na okoliš.

Nastavno na postupanje sa kemikalijama u protekloj godini izrađeno je, te dano na zapriimanje u HZTA (Hrvatski zavod za toksikologiju i antidoping) radi uvrštenja u Registrar

kemikalija, 9 STL-ova za uvozne kemikalije - Barytes, Bentonita Foraj, Carbonato di Calcio, Chlorek Potassu Techniczy, Minlicarb 10, Natrium sulfit, Omyacarb 30-AV, Vitacarb, Tillflock, Zaprimanje STL-ova u Registar je prošlo uredno.

Spomenuti Sigurnosno-tehnički listovi (STL ili MSDS) pružaju informacije koje stručnim korisnicima omogućavaju poduzimanje mjera neophodnih za zaštitu okoliša te osiguravaju zdravu i sigurnu radnu okolinu.

Početkom prethodne godine ishođeno je rješenje kojim se odobrava stavljanje kemikalije AVACID 50 na tržište, te upis u Registar biocidnih pripravaka pri Ministarstvu zdravlja, Odjel za kemikalije.

Istovremeno, od strane Ministarstva ishođena su Rješenja za uvoz 4 kemikalije, spomenute Avacid 50, te Avatensio LT, Caustic Soda, Potassium Hydroxide.

Sukladno zadanim obvezama iz Akcijskog plana zaštite okoliša i društvenog odgovornog poslovanja provedeno slijedeće:

- Izrada dokumenta pod nazivom „Mogući profesionalni rizik od izlaganja djelatnika i opreme elektromagnetskim poljima na lokaciji PSP Okoli“ od strane IMI-a
- Izrađen Plan uključivanja dionika (ECOINA d.o.o.) koji je sastavni dio Okolišnog i socijalnog plana djelovanja. Plan je izrađen u skladu s Izvedbenim zahtjevima EBRD-a, Politikom informiranja javnosti EBRD-a i vodičem Međunarodne korporacije za financiranje (eng. IFC) (Stakeholder Engagement: A GoodPractice Handbook for Companies Doing Business in Emerging Markets), a uključuje sljedeće:

Tijekom 2013.g. nije se desio niti jedan izvanredni događaj, a evidentirana je jedna ozljeda na radu.

Isto tako odradena su inspekcijski nadzori:

- Inspekcijski nadzor izvođenja rudarskih radova trgovačkog društva PODZEMNO SKLADIŠTE PLINA d.o.o.,
- Inspekcijski nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija u Pogonu PSP OKOLI za instalacije i uređaje plinske proizvodne mreže.

3. TEMELJNA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

3.1. RAČUN DOBITI I GUBITKA

Račun dobiti i gubitka za 2013. godinu iskazuje sljedeći rezultat:

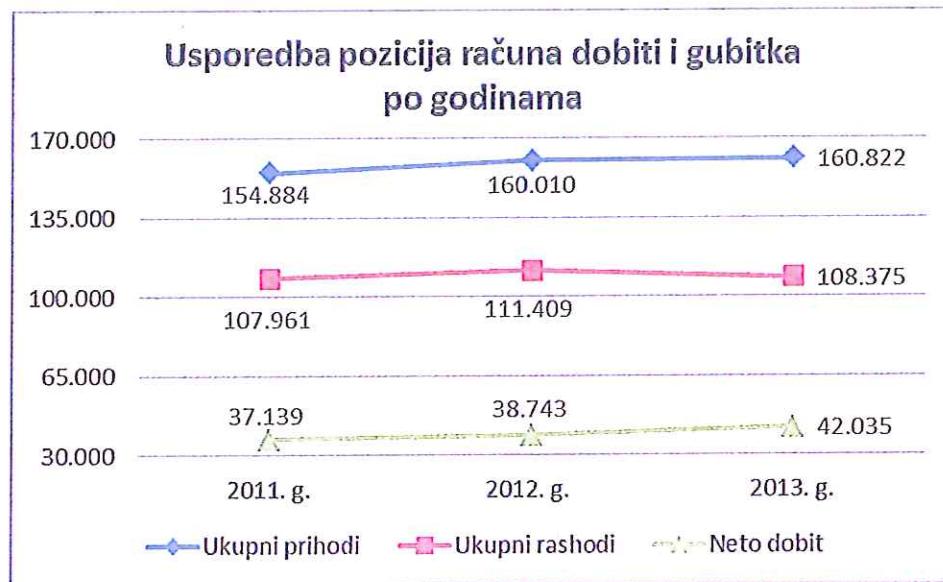
- ukupni prihodi	160.822 tis. kuna
- ukupni rashodi	108.375 tis. kuna
- bruto dobit	52.447 tis. kuna
- porezna obveza	10.412 tis. kuna
- neto dobit	42.035 tis. kuna

Tablica 3. Prikaz računa dobiti i gubitka po godinama

OPIS	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2	3	4
Ukupni prihodi	154.884	160.010	160.822
Ukupni rashodi	107.961	111.409	108.375
Bruto dobit	46.923	48.602	52.447
Porez na dobit	9.784	9.859	10.412
Neto dobit	37.139	38.743	42.035

Društvo PSP d.o.o. je u 2013. godini pozitivno poslovalo i ostvarilo bruto dobit u iznosu od 52.447 tis. kuna što je povećanje od 7,91% u odnosu na prethodnu godinu. Neto dobit na kraju 2013. godine utvrđena je u iznosu od 42.035 tis. kuna. Ukupni prihodi u 2013. godini veći su za 0,51 % u odnosu na prethodnu godinu i to u segmentu poslovnih prihoda povećanje od 1,24% i smanjenje finansijskih prihoda od 15,43%. Ukupni rashodi manji su za 2,72% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi rashoda značajni su materijalni troškovi koji su veći za 0,41%, troškovi osoblja manji za 3,98%, te troškovi amortizacije koji su manji za 6,31% u odnosu na prethodnu godinu. Uz prikazano povećanje ukupnih prihoda i smanjenje ukupnih rashoda poslovna 2013. godina završila je sa ostvarenim povećanjem dobiti od 8,50%.

Prikaz kretanja ukupnih prihoda, ukupnih rashoda i neto dobiti u razdoblju 2011.godine do 2013. godine prikazuje Slika 12.

Slika 14. Usporedba pozicija računa dobiti i gubitka po godinama

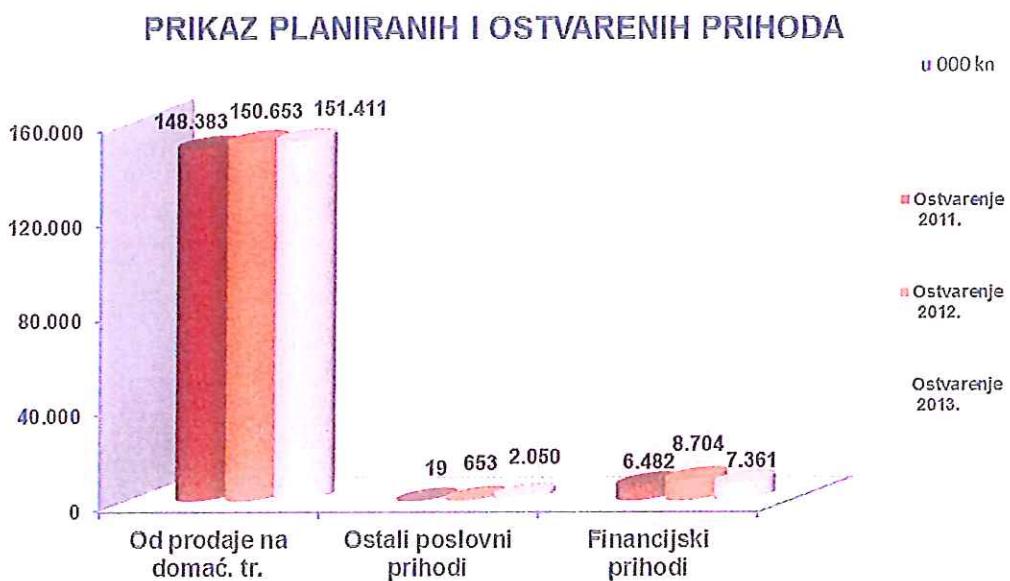
Prihodi

U promatranom razdoblju Podzemno skladište plina d.o.o. ostvarilo je ukupne prihode u iznosu od 160.822 tis. kuna, koji se dijele na:

- prihode od prodaje na domaćem tržištu 151.412 tis. kuna
- ostali poslovni prihodi 2.050 tis. kuna
(odštete od osiguravajućeg društva, prihodi od penala dobavljačima, i prihodi od konzultantskih usluga, usluga odnosa s javnošću, te prodaje otpadnog materijala)
- finansijske prihode (prihodi od kamata i pozitivnih tečajnih razlika) 7.361 tis. kuna

Tablica 4. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje

OPIS	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2	3	4
Prihodi od prodaje	148.383	150.653	151.411
Ostali poslovni prihodi	19	653	2.050
Finansijski prihodi	6.482	8.704	7.361
UKUPNI PRIHODI	154.884	160.010	160.822

Slika 15. Ukupni prihodi - plan i ostvarenje

Ukupno ostvareni prihodi u promatranom razdoblju ostvareni su na razini 101,15% u odnosu na ukupne planirane prihode za 2013. g. Ukupne prihode čine poslovni i financijski prihodi.

Prihodi od prodaje na domaćem tržištu (prihodi iz osnovne djelatnosti) u promatranom razdoblju 2013. godine veći su za 759 tis. kuna odnosno 0,50% u odnosu na isto razdoblje 2012. godine. Navedeno povećanje rezultat je prodaje dodatnih kapaciteta sustava skladišta plina, konačnog obračuna korištenja istih, te prihoda ostvarenih od nestandardnih usluga skladištenja plina (povlačenje plina u razdoblju utiskivanja i obrnuto).

Ostali poslovni prihodi čine 1,27% ukupnih prihoda razdoblja, a najznačajniji su prihodi od naplaćenih odšteta, za štete nastale na imovini u prethodnim godinama, s naslova osiguranje imovine od osiguravajućeg društva (58,95%). Veliko povećanje ostalih poslovnih prihoda u odnosu na prošlu godinu je iz razloga što u promatranom razdoblju 2012. godine nije bilo slučajeva naplate ugovornih kazni dobavljačima, naplate odšteta od osiguravajućih društva, te prodaje otpadnog materijala.

Smanjenje financijskih prihoda za 15,43% u odnosu na isti period 2012. godine rezultat je:

- manjeg raspoloživog iznosa za oročavanja slobodnih novčanih sredstava u 2013. godini iz razloga povećanja kratkoročnih obveza prema dobavljačima koje su u cijelosti

financirane iz kumuliranih sredstava prijašnjeg razdoblja. Zbog intenzivno pokrenutih postupaka nabave materijala i opreme za realizaciju planiranih investicijskih projekata i tekućeg održavanja opreme izražena je veća potreba za likvidnošću stoga je tijekom 2013.g. primjetno konstantno smanjenje novčanih sredstava na transakcijskim računima što je za posljedicu imalo smanjenje osnovice temeljem koje je društvo u mogućnosti ostvarivati financijski prihod u vidu kamata na oročena sredstva i

- znatnog smanjenja kamatnih stopa na financijskom tržištu, a sve utemeljeno u kretanjima cijena pasivnih kamatnih stopa na bankarskom tržištu koje ukazuju na viškove likvidnosti kojima financijske institucije raspolažu te samim time na značajan pad navedenih kamatnih stopa.

U Tablici 5. prikazan je pregled strukture ostvarenih ukupnih prihoda u 2011., 2012. i 2013. godini.

Tablica 5. Struktura ukupnog prihoda

Opis	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2	3	4
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
A) UKUPNO PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	148.402	151.306	153.461
PRIHODI OD PROD PROIZ I USLUGA-DOM TRŽIŠ	148.383	150.618	151.326
PRIHODI OD PRODAJE-POVEZANA PODUZEĆA	0	35	85
OSTALI PRIHODI-PENALI,NAPLATA ŠTETE OD OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA,	19	637	2.042
PRIHOD OD UKIDANJA REZERVIRANJA			
OSTALI PRIHODI OD PRODAJE DUG. IMOVINE	0	16	8
B) UKUPNO FINANCIJSKI PRIHODI	6.482	8.704	7.361
PRIHOD OD KAMATA	4.975	7.826	6.276
PRIHODI OD POZITIVNIH TEČAJNIH RAZLIKA	1.507	878	1.085

Rashodi

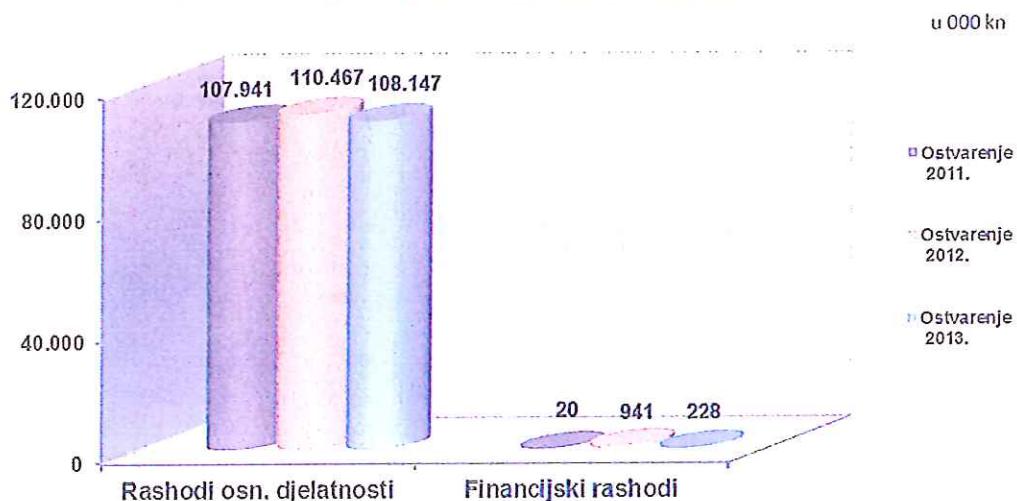
Ukupni rashodi su na razini 91,40% od ukupnih planiranih za 2013.g. U izvještajnom razdoblju 2013. g. ukupni rashodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 108.375 tis. kn i to:

- rashodi osnovne djelatnosti	108.147 tis. kuna
- financijski rashodi (negativne tečajne razlike)	228 tis. kuna

Tablica 6. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje

OPIS	u 000 kn		
	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2	3	4
Rashodi osn. djelatnosti	107.941	110.468	108.147
Financijski rashodi	20	941	228
UKUPNI RASHODI	107.961	111.409	108.375

PRIKAZ PLANIRANIH I OSTVARENIH RASHODA

Slika 16. Ukupni rashodi - plan i ostvarenje

Ukupni rashodi osnovne djelatnosti su u 2013.g. manji za 2,72% u odnosu na isti period prošle godine. Najznačajnije uštede, odnosno najveća smanjenja rashoda ostvarena su kod troška utrošenog plina (zbog visoke zapunjenoosti skladišta na početku sezone utiskivanja), troškova zakupa i najamnina, troškova propaganda i reklama, troškova odvjetničkih usluga, i smanjenja troškova intelektualnih usluga). Na smanjenje rashoda utječe i kontinuirano smanjenje troškova amortizacije s obzirom da je dugotrajna imovina Društva stara te je u značajnom iznosu proveden ispravak vrijednosti. Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga) povećani su za 2.204 tis.kn (za 15,15%) u odnosu na 2012.g. i to najviše u stavci usluga održavanja i to za 4.650 tis.kn (za 112,35%) što je posljedica pokrenutog ciklusa tekućeg održavanja postrojenja (detaljan prikaz strukture troškova dan u tablici 7.) dok su ostale prije navedene pozicije troškova vanjskih usluga u 2013.g. smanjene u odnosu na 2012.g.

Financijski rashodi (negativne tečajne razlike) znatno su smanjeni (za 75,77%) u odnosu na isti period 2012.g. iz razloga stabilnijeg tečaja i smanjenje količine transakcija u devizama.

Kod realizacije procesa tekućeg održavanja sustava došlo je do pomaka dijela planiranih radova sa kraja 2013.godine na početak 2014. godine iz razloga sukcesivne isporuke rezervnih dijelova od strane ino dobavljača (vrijednosti cca 4.000 tis. kuna) što je direktno utjecalo na smanjenje ostvarenja dijela troškova sirovina i materijala u odnosu na planirane.

Za potrebe generalnih remonata dvije motokompresorske jedinice naručeni su rezervni dijelovi od dobavljača – DRESSER RAND Slr. I HOERBIGER koji su trebali biti isporučeni do kraja godine. Kako inozemni dobavljači nisu uspjeli izvršiti sveukupnu isporuku već samo djelomičnu procijenjeni plan na 31.12.2013.g. imati će evidentirane manje troškove za iznos od 4.000 tis.kn. u odnosu na plan što će direktno utjecati i na povećanje dobiti iz redovnog poslovanja te ukupne dobiti.

Tablica 7. Struktura ukupnih rashoda

Opis	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2 u 000 kn	3 u 000 kn	4 u 000 kn
A) UKUPNO RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI	107.941	110.467	108.147
TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA	21.625	34.494	32.457
UTROŠENE SIROVINE I MATERIJAL	2.902	3.538	3.973
UTROŠENA ENERGIJA	17.823	23.642	19.335
UTROŠENI REZERVNI DIJELOVI	765	7.176	8.884
OTPIS SITNOG INVENTARA	135	138	265
NABAVNA VRJEDNOST PRODANE ROBE	0	0	32
OSTALI VANJSKI TROŠKOVI (TROŠKOVI USLUGA)	15.718	14.549	16.754
PRIJEVOZNE USLUGE	1.233	1.022	638
USLUGE ODRŽAVANJA	4.704	4.139	8.789
SAJMOVI	20	0	0
TROŠKOVI ZAKUPA I NAJAMNINA	1.599	3.000	2.447
TROŠKOVI PROPAGANDE, REKLAME, SPONZORSTVA	620	697	632
NAKNADE	5	14	14
KOMUNALNE I OSTALE USLUGE	494	809	967
OSTALE USLUGE	6.910	4.869	3.267
AMORTIZACIJA	52.649	42.783	40.082
OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (NEMATERIJALNI)	7.625	5.572	5.559
NEOTPISANA VRJEDNOST OTUD. I RASHO DUG. IMOVINE	0	0	269
NAKNADE TROŠ. PRIJEVOZA NA RAD I SL.PUT	845	735	593
NAKNADE HONORARI I DRUGI DOHODAK	68	204	133
REPREZENTACIJA	133	185	246
PREMIJE OSIGURANJA	2.104	1.827	1.779
POREZI KOJI NE OVISE I POSL. REZULTATU	89	200	165
DOPRINOSI KOJI NE OVISE O POSL. REZULTATU	1.181	649	739
BAKNARSKE USLUGE I ČLANARINE UDRUŽENJIMA	134	251	304
OST. TROŠ. (OBRAZOVANJE, ADMINI.PRISTOJBE, DONACIJE, I SL.)	933	659	762
VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA I REZERVIRANJA	2.046	679	471
JUBILARNE NAGRADA, DAR DJECI, NEOPOREZIVA POMOĆ ZAPOSLENIMA	226	183	98
TROŠKOVI OSOBLJA	10.324	13.068	13.263
NETO NADNICE I PLAĆE	5.775	7.186	7.485
POREZI I DOPRINOSI IZ PLAĆA	3.021	4.109	4.025
DOPRINOSI NA BRUTO PLAĆE	1.528	1.774	1.753
B) UKUPNO FINANSIJSKI RASHODI	20	941	228
KAMATE	8	0	0
NEGATIVNE TEČAJNE RAZLIKE	12	941	228

Troškovi zaposlenih

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim zakonskim propisima, te Kolektivnom ugovoru potpisanim sa sindikatima u prosincu 2013. godine na razdoblje od godinu dana. Iskazane troškove osoblja, u iznosu od 13.263 tis. kuna, čini trošak bruto plaće u iznosu od 11.511 tis. kuna uvećan za doprinose na bruto plaće, u iznosu od 1.752 tis. kuna. Ostale naknade po Kolektivnom ugovoru iznose 693 tis. kuna, a najvećim dijelom se odnose na troškove prijevoza na posao i s posla (73,02%). U usporedbi sa istim razdobljem prošle godine na dan 31.12.2013. Društvo na kraju razdoblja ima 4 zaposlenika više odnosno 5,56%, ali zbog smanjena isplate ostalih naknada po Kolektivnom ugovoru te preraspodjelom posla u vrijeme povećanog opsega posla pri intenzivnom izvođenju radova tekućeg održavanja postrojenja (u sezoni povlačenja) ukupni troškovi osoblja zadržani su na istom nivou u odnosu na 2012. godinu.

Društvo PSP d.o.o. je sukladno usvojenoj strategiji upravljanja ljudskim potencijalima počelo provoditi plansku sveobuhvatnu izmjenu kadrova koji su zatečeni nakon izdvajanja društva iz grupe INA. Nakon formiranja i kadrovskog ekipiranja dijela tvrtke koji se odnosi na Poslovne funkcije (sa svrhom preuzimanja poslova nabave, ugovaranja, financija i računovodstva od tvrtke majke te pripreme poslovanja u dijelu prilagodbe liberalizaciji tržista plina i regulatornoj djelatnosti). Prilikom planiranja troškova osoblja za 2013. godinu osigurana su sredstva za novo zapošljavanje u Sektoru tehnološkog upravljanja, no tijekom godine došlo je do promjene rukovodećeg kadra navedenog Sektora, a samim time i do pomaka provedbe reorganizacije Sektora. Postrojenje Okoli doživjeti će velike tehnološke transformacije u tržišno skladište kod kojega sve veći značaj dobiva i komercijalna komponenta poslovanja, a koja uključuje i razvoj sekundarnog tržista te neophodna znanja u upravljanju plinom unutar samog skladišta uvjetovati će potrebu za novim djelatnicima koji posjeduju odgovarajuća znanja (informatička te komercijalna komponenta poslovanja).

U tablici 8 prikazan je usporedni pregled troškova zaposlenih.

Tablica 8. Troškovi plaća zaposlenih

Struktura troškova zaposlenih 1	Ostvarenje 2011. 2	Ostvarenje 2012. 3	Ostvarenje 2013. 4
TROŠKOVI PLAĆA			
Neto plaće i nadnice	5.775	7.187	7.486
Neto plaće	5.569	6.670	7.238
Neto naknade	54	70	70
Neto ostala oporeziva primanja	3	285	29
Premije osig radnika koje plaća poslodavac	149	162	149
Porezi i doprinosi iz plaća	3.021	4.110	4.025
Porezi iz plaća	1.127	1.698	1.552
Prirez iz plaća	129	204	167
Doprinosi iz plaća	1.765	2.208	2.306
Bruto plaće	8.796	11.297	11.511
Doprinosi na bruto plaće	1.528	1.772	1.752
UKUPNO TROŠAK PLAĆA	10.324	13.068	13.263
OSTALE NAKNADE PO KU			
Naknade troškova zaposlenima	845	735	594
Troškovi službenih putovanja	334	174	86
Naknada troškova prijevoza na rad	363	402	506
Naknada za smještaj i prehranu na terenu	148	159	0
Nakn. za korišt. vlast. automob. u službene svrhe	0	0	2
Ostale naknade	0	0	0
Isplate zaposlenima po KU	227	185	99
Jubilarne nagrade	14	30	47
Otpremnine	0	8	0
Prigodne nagrade	170	108	0
Dar djeci	15	19	21
Ostale isplate po KU	28	20	31
UKUPNO OST. NAKNADE PO KU	1.072	920	693
TROŠKOVI OSOBLJA	11.396	13.989	13.956
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH NA 31.12.	62	68	72
PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH U GODINI	57	66	71

Tablica 9. Račun dobiti i gubitka – usporedba po godinama

Podzemno skladište plina d.o.o.

Opis	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.
1	2	3	4
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
A PRIHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do IV.)	148.402	151.306	153.461
I Od prodaje na domaćem tržištu	148.383	150.653	151.411
II Od prodaje na stranom tržištu	0	0	0
III Prihodi na tem. upotr. vlast. proizv. i usluga	0	0	0
IV Ostali poslovni prihodi	19	653	2.050
B RASHODI IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (I. do VIII.)	107.941	110.467	108.147
I a) Smanjenje klase 6	0	0	0
b) Povećanje klase 6	0	0	0
II Materijalni troškovi (a+b+c)	37.343	49.043	49.243
a.) Troškovi sirovina i materijala	21.625	34.494	32.457
b.) Nabavna vrijednost prodane robe	0	0	32
c.) Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	15.718	14.549	16.754
III. Troškovi osoblja	10.324	13.068	13.263
IV. Amortizacija s revalorizacijom	52.649	42.783	40.082
V. Vrijednosno usklađivanje imovine	2.046	679	0
a.) Vrijednosno usklađivanje dugotrajne imovina	0	0	0
b.) Vrijednosno usklađivanje kratkotrajne imovine	2.046	679	0
VI. Rezerviranje troškova i rizika	0	0	471
VII. Ostali troškovi poslovanja (nematerijalni)	5.579	4.894	5.087
a.) Troškovi službenog puta	334	174	86
b.) Troškovi reprezentacije	133	185	247
c.) Ostali nematerijalni troškovi (nadzorni,osiguranje)	5.112	4.535	4.754
C DOBIT ILI GUBITAK IZ OSNOVNE DJELATNOSTI (A-B)	40.461	40.839	45.314
D FINANCIJSKI PRIHODI	6.482	8.704	7.361
E FINANCIJSKI RASHODI	20	941	228
F DOBIT ILI GUBITAK IZ FINANSIJSKE DJELATNOSTI (D-E)	6.462	7.763	7.133
G Izvanredni prihodi	0	0	0
H Izvanredni rashodi	0	0	0
I DOBIT ILI GUBITAK IZ IZVANR. AKTIVNOSTI (G-H)	0	0	0
J UKUPNI PRIHODI (A+D+G)	154.884	160.010	160.822
K UKUPNI RASHODI (B+E+H)	107.961	111.409	108.375
L BRUTO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (J-K)	46.923	48.602	52.447
M POREZ NA DOBIT	9.784	9.859	10.412
N NETO DOBIT ILI GUBITAK TEK. GODINE (L-M)	37.139	38.743	42.035

3.2. BILANCA

Ukupna imovina Podzemnog skladišta plina na dan 31.12.2013. godine iznosi 616.331 tis. kuna.

Vrijednost dugotrajne imovine društva na dan 31.12.2013. godine iznosi 424.405 tis. kuna ili 68,86%, dok kratkotrajna imovina iznosi 191.197 tis. kuna ili 31,53% u odnosu na vrijednost ukupne imovine društva.

U strukturi kratkotrajne imovine 11,64% ili 22.260 tis. kuna odnosi se na potraživanja (potraživanja od kupaca i ostala potraživanja od države i zaposlenih), 84,65% ili 161.854 tis. kuna odnosi se na novac (sredstva na žiro-računima, novac u blagajnama i oročena novčana sredstva), te 7.083 tis. kuna ili 3,70% na zalihe (rezervni dijelovi u skladištu).

Trenutno Podzemno skladište plina d.o.o. nema dugoročnih obveza, a ukupne kratkoročne obveze u iznosu od 37.648 tis. kuna, odnose se na obveze prema dobavljačima, 32.519 tis. kuna, te 5.129 tis. kuna na ostale kratkoročne obveze (obveze prema zaposlenicima i obveze za poreze, obveze prema povezanim poduzećima, doprinose i slična davanja).

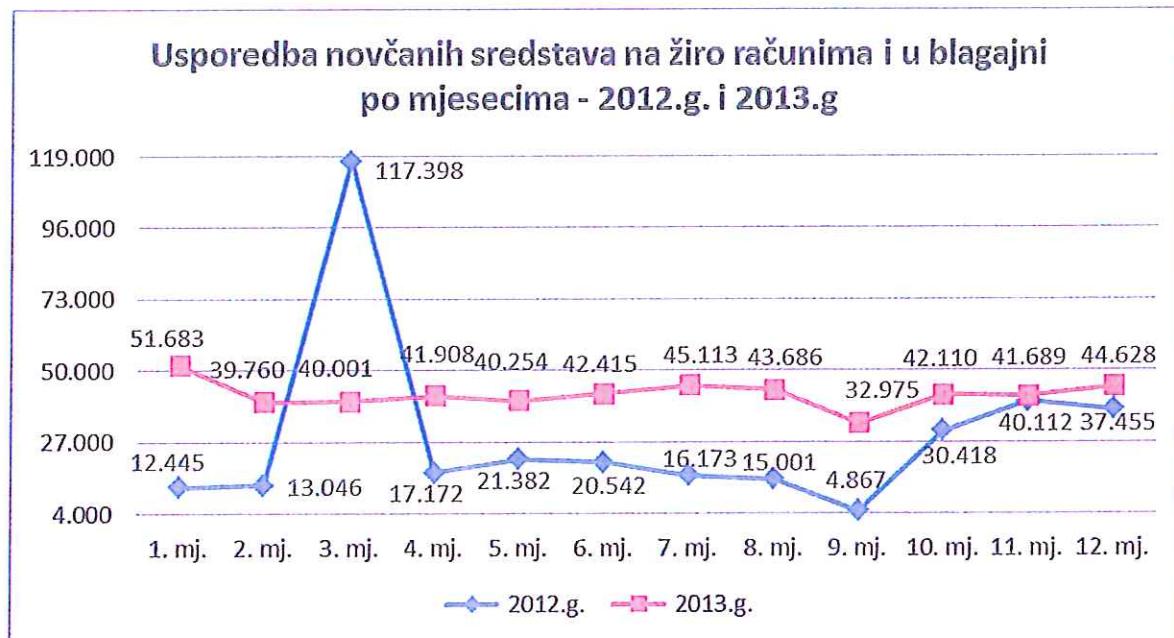
Sve obveze Društva podmiruju se sukladno rokovima dospijeća.

3.2.1. Struktura novčanih sredstava

U promatranom razdoblju Podzemno skladište plina d.o.o. iskazuje sljedeće stanje novčanih sredstava:

- žiro račun	38.196 tis. kuna
- izdvojeni račun	1 tis. kuna
- blagajna	6 tis. kuna
- devizni račun	3.114 tis. kuna
- devizni akreditivi	3.307 tis. kuna
- devizna blagajna	4 tis. kuna
- oročena novčana sredstva	117.226 tis. kuna

u 000 kn

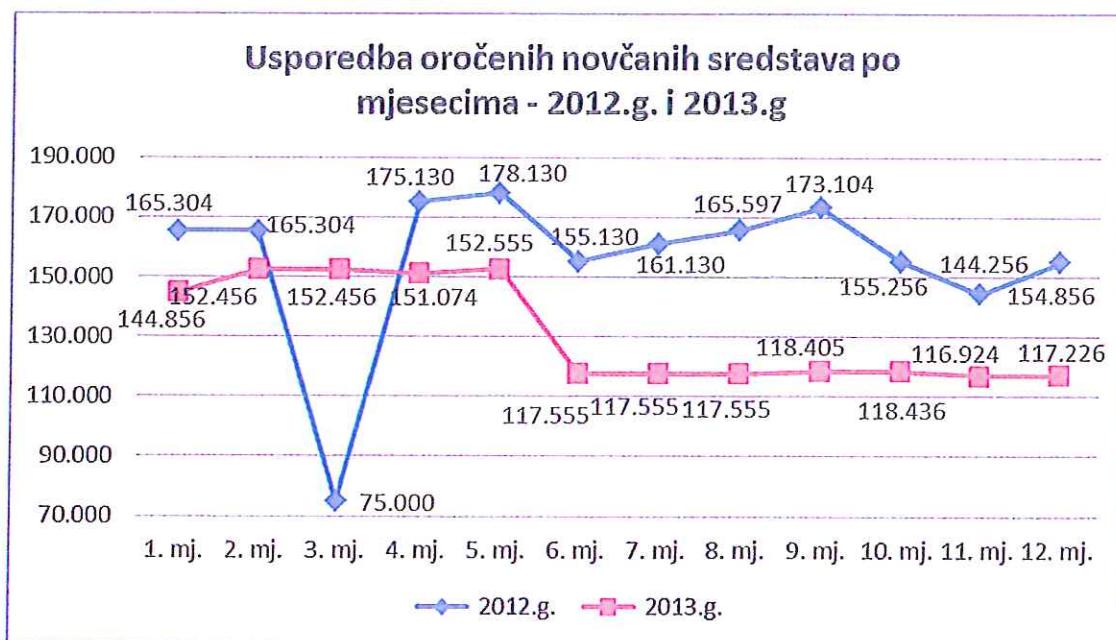
Slika 17. Novčana sredstva a vista

Slika 15. prikazuje kretanje i stanje novca na transakcijskim računima i u blagajni.

U izvještajnom razdoblju je povećan iznos novčanih sredstava po viđenju u odnosu na isto razdoblje 2012. g. zbog veće potrebe za tekućom likvidnosti s aspekta pokrenutog investicijskog ciklusa (realizirane investicije u istom periodu 2012. g. u iznosu od 26.846 tis. kn, a u 2013.g. u iznosu od 65.019 tis. kn).

Imajući u vidu planirane investicije te potrebu za raspoloživosti slobodnih sredstava sa bankama su dogovoreni hibridni proizvodi koji po svojoj naravi predstavljaju depozit po viđenju međutim po prinosu koji ostvaruju mogu se tretirati kao oročeni depoziti. Naime, na navedenom proizvodu ostvaruje se kamatna stopa od 3,4% dok je prosječna kamatna stopa na bankarskom tržištu 1,5%.

u 000 kn

Slika 18. Oročena novčana sredstva

Slika 16. prikazuje kretanje i stanje oročenih novčanih sredstava. Trenutno „slobodna“ novčana sredstva kontinuirano se oročavaju na rok koji je optimalan s obzirom na visinu kamatne stope i projekciju potrebe Društva za tekućom likvidnosti. Detaljan pregled iznosa, kamatnih stopa i roka oročenja prikazan je u Tablici 10.

Tablica 10. Stanje depozita na dan 31.12.2013. godine

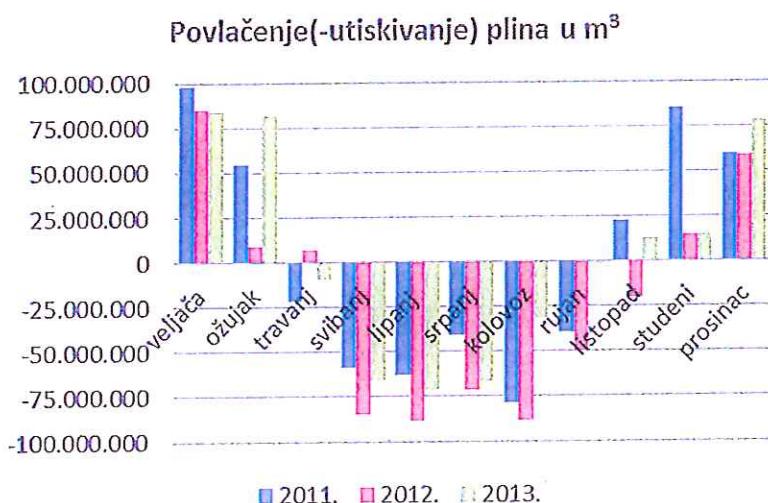
NAZIV BANKE	BROJ UGOVORA BANKA	DEPOZITI		DATUM OROČENJA	ROK OROČENJA	KTA %
		VALUTA (EUR)	KUNE			
HYP0	051-7827/2013		10.000.000,00 HRK	27.11.2013.	27.02.2014.	2,70
CROBA	4500028396		20.000.000,00 HRK	02.12.2013.	02.03.2014.	3,50
CROBA	4500027631		850.000,00 HRK	03.09.2013.	03.09.2014.	4,00
ZABA	Z000928600	7.000.000,00 EUR		14.10.2013.	14.04.2014.	2,80
ZABA	1000544090	3.000.000,00 EUR		14.10.2013.	14.04.2014.	2,80
PABA	II DODATAK 110-48-027310		10.000.000,00 HRK	21.10.2013.	21.04.2014.	3,80
UKUPNO OROČENO:		10.000.000,00 EUR	40.850.000,00 HRK			

3.2.2. Stanje zaliha plina u skladištu

Zaliha plina u skladištu na određeni dan evidentirana je u Bilanci u kategoriji izvanbilančnih zapisa jer ne predstavlja imovinu Društva. No, stanje zapunjenoštì skladišnih kapaciteta nužno je pratiti zbog troška energenta koji nastaju prilikom utiskivanja plina u skladište.

Tablica 11. Stanje zaliha plina

Ugovorna strana 1	Stanje zapunjenoštì skladišta - 31.12.2013. u m ³ 2	Stanje zapunjenoštì skladišta - 31.12.2012. u m ³ 3	Odnos 2/3 4	Zapunjenoštì u odnosu na ukupni ugovoreni RV 5
Prirodni plin d.o.o.	447.575.972	513.041.092	0,87	80,94%

Slika 19. Količina povlačenja plina iz skladišta

Zapunjenoštì skladišta 31. prosinca 2013. godine je za oko 65.000 tis. m³ manja nego prošle godine, prvenstveno iz razloga jer je prošle godine sklopljen Ugovor o skladištenju dodatnih količina plina temeljem kojeg je Prirodni plin d.o.o. zakupio dodatnih 30.000 tis. m³ radnog volumena.

Slika 20. Količina zapunjenošć skladišta plina

Podzemno skladišta plina d.o.o. na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, br. 28/2013) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije Klase 310-05/13-02/137, Ur.br. 371-01/13-03 od 23. prosinca 2013. godine objavilo je Pravila korištenja sustava skladišta plina na internetskim stranicama operatora sustava skladišta plina (<http://www.psp.hr/novosti/>), a dokument je također objavljen i na internetskim stranicama Agencije.

U nastavku dajemo:

- Bilanca na dan 31.12.2012.

BILANCA NA DAN 31.12.2013.

Tablica 12. Bilanca - usporedba po godinama

POZICIJA	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
	u 000 kn	u 000 kn	u 000 kn
A. POTRAŽIVANJA ZA UPISANI, A NEUPL. KAPITAL	0	0	0
B. DUGOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	396.001	392.348	424.405
I. Nematerijalna imovina	494	567	335
II. Materijalna imovina	395.507	391.781	424.070
III. Financijska imovina	0	0	0
IV. Potraživanja	0	0	0
C. KRATKOTRAJNA IMOVINA (I. do IV.)	185.031	209.972	191.197
I. Zalihe	4.613	5.709	7.083
a) Predujmovi	0	0	0
II. Potraživanja	8.241	11.953	22.260
a) Potraživanja od poveznih poduzetnika	0	0	8
b) Potraživanja od kupaca	7.789	8.213	15.457
b) Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	0	0	0
c) Potraživanja od zaposlenih	2	2	4
c) Ostala potraživanja od države i dr.institucija	450	3.738	6.792
III. Financijska imovina	0	0	0
IV. Novac	172.177	192.311	161.854
D. PLAĆENI TROŠKOVI BUD. RAZD. I OBRAČUNATI PRIH.	1.583	1.793	727
E. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	0	0	0
F. AKTIVA UKUPNO (A + B + C + D + E)	582.615	604.114	616.331
G. IZVANBILANČNI ZAPISI	865.498	1.380.081	1.065.231
A.1. KAPITAL I REZERVE	572.159	573.763	577.055
I. Upisani kapital	535.020	535.020	535.020
II. Premje za emitirane dionice	0	0	0
III. Revalorizacija rezerve	0	0	0
IV. Rezerve	0	0	0
V. Zadržana dobit ili prenes. gubitak	0	0	0
VI. Dobit ili gubitak tekuće godine	37.139	38.743	42.035
B.1. DUGOROČNA REZ. ZA RIZIKE I TROŠKOVE	753	335	352
C.1. DUGOROČNE OBVEZE (I. do III.)	0	0	0
I. Obveze po dugoročnim kreditima	0	0	0
II. Obveze po osn. zajma	0	0	0
III. Ostale dugoročne obveze	0	0	0
D.1. KRATKOROČNE OBVEZE (I. do III.)	8.604	29.194	37.648
I. Obveze prema povezanim poduzećima	200	128	54
I. Obveze prema dobavljačima	5.834	27.078	32.519
II. Obveze po kreditima i vrijednosnim papirima	0	0	0
III. Ostale kratkoročne obveze	2.570	1.988	5.075
E.1. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠK. I PRIHOD BUD. RAZD.	1.098	822	1.276
F.1. PASIVA UKUPNO (A.1. + B.1. + C.1. + D.1.)	582.615	604.114	616.331
G.1 IZVANBILANČNI ZAPISI	865.498	1.380.081	1.065.231

3.3. FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Svrha finansijskih pokazatelja je dobivanje informacija o uspješnosti i sigurnosti poslovanja poduzeća. Formiraju se i računaju radi sinteze i jednostavnijeg pregleda informacija o poslovanju.

- **POKAZATELJI LIKVIDNOSTI**

- mjere sposobnost poduzeća da podmiri dospjele kratkoročne obveze

Tablica 13. Koeficijent ubrzane likvidnosti

u 000 kn

Opis	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Novac+potraživanja	180.418	204.264	184.114
Kratkoročne obveze	8.604	29.194	37.648
KUL	20,97	7,00	4,89

Iz tablice je vidljivo da su kratkoročne obveze manje od brzo unovčive imovine, pa se može zaključiti da je Društvo u dobroj poziciji što se tiče ubrzane likvidnosti. Prikazani koeficijent je na dan 31.12.2013. godine manji u odnosu na isto razdoblje 2012. godine iz razloga povećanja kratkoročnih obveza i to prema dobavljačima, budući da je intenzivno pokrenut postupak nabave materijala i opreme za realizaciju planiranih investicijskih projekata i tekućeg održavanja opreme.

Tablica 14. Koeficijent tekuće likvidnosti

u 000 kn

Opis	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Kratkotrajna imovina	185.031	209.972	191.197
Kratkoročne obveze	8.604	29.194	37.648
KTU	21,505	7,192	5,079

Koeficijent tekuće likvidnosti predstavlja ocjenu likvidnosti i solventnosti poslovnog subjekta. Na dan 31.12.2013.godine navedeni koeficijent je manji u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, ali i dalje je kratkotrajna imovina značajno veća od kratkoročnih obveza što ukazuje na činjenicu da Društvo posluje likvidno i nema poteškoća sa podmirivanjem obveza.

• POKAZATELJI ZADUŽENOSTI

- koriste se za procjenu financijskog rizika poduzeća, odnosno pokazatelji mjere stupanj zaduženosti poduzeća. Što je veći odnos duga i imovine, veći je financijski rizik, a što je manji, niži je financijski rizik.

Tablica 15. Koeficijent zaduženosti

u 000 kn			
Opis	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Ukupne obveze	8.604	29.194	37.648
Ukupna imovina	582.615	604.114	616.331
KZ	0,015	0,048	0,061

Koeficijent zaduženosti je veći na dan 31.12.2013. godine u odnosu na isto razdoblje 2012. godine, također iz razloga povećanja kratkoročnih obveza i to prema dobavljačima iz već prije navedenih razloga. No i dalje je koeficijent zaduženosti Društva izrazito nizak jer iznosi svega 6,1% što znači da je poslovanje financirano iz vlastitog kapitala u iznosu od 93,9%.

• POKAZATELJI AKTIVNOSTI

- mjere kako efikasno poduzeće upotrebljava svoje resurse i upućuju na brzinu cirkulacije imovine u poslovnom procesu, poželjno je da taj omjer bude što veći (da poduzeće što uspješnije koristi imovinu s ciljem stvaranja prihoda).

Tablica 16. Koeficijent obrta ukupne imovine

u 000 kn			
Opis	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Ukupan prihod	154.884	160.010	160.822
Ukupna imovina	582.615	604.114	616.331
KOUI	0,266	0,265	0,261

Koeficijent obrta ukupne imovine u promatranom periodu nema velikih oscilacija zbog kontinuiteta ukupnih prihoda s obzirom na petogodišnji ugovor sa kupcem ukupnih skladišnih kapaciteta (od 2009. do 31.03.2014. godine). U promatranom razdoblju 2013. godine svaka kuna imovine rezultirala je sa 26 lipe prihoda.

Tablica 17. Koeficijent obrta kratkotrajne imovine

Opis	u 000 kn		
	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Ukupan prihod	154.884	160.010	160.822
Kratkotrajna imovina	185.031	209.972	191.197
KOKI	0,837	0,762	0,841

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine se povećao u 2013.godini u odnosu na isto razdoblje 2012. godine odnosno skraćeno je prosječno trajanje obrta kratkotrajne imovine u prihode.

Tablica 18. Koeficijent obrta potraživanja

Opis	u 000 kn		
	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Prihod od prodaje	148.383	150.653	151.411
Potraživanja	8.241	11.953	22.260
KOP	18,005	12,604	6,802

Koeficijent obrta potraživanja pokazuje da je pretvaranje potraživanja u novac na godišnjoj razini dobro, jer se čak 7 puta tijekom godine potraživanja naplate što ima za rezultat dobru likvidnost i sposobnost podmirenja svih obveza. U tablici 17. razrađena su naplata potraživanja u danima.

Tablica 19. Trajanje naplate potraživanja u danima

Opis	u 000 kn		
	Stanje na dan 31.12.2011.	Stanje na dan 31.12.2012.	Stanje na dan 31.12.2013.
1	2	3	4
Broja dana razdoblja	365	365	365
Koef. obrta potraživanja	18	13	7
TNPUD	28	20	52

- **POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI**

- mjere odnos prihoda i rashoda, pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda

Tablica 20. Ekonomičnost ukupnog poslovanja

Opis	Ostvarenje 2011.	Ostvarenje 2012.	Ostvarenje 2013.	u 000 kn
Ukupni prihodi	154.884	160.010	160.822	
Ukupni rashodi	107.961	111.409	108.375	
EUP	1,43	1,44	1,48	

Koeficijent ekonomičnosti ukupnog poslovanja ne pokazuje velika odstupanja u promatranim godinama. Razlog tomu je već prije opisan petogodišnji zakup ukupnih kapaciteta skladišta na strani prihoda od osnovne djelatnosti, a na strani rashoda, kontinuirano se prate planovi poslovanja te ostvarenje rashoda sukladno planiranim.

4. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima Društvo kontinuirano provodi putem internih izvještaja o rizicima i to prateći izloženost riziku likvidnosti, tržišnom riziku, kamatnom, kreditnom i valutnom riziku.

Rizik likvidnosti - Društvo kontinuirano provodi mjere u segmentu redovitog upravljanja rizikom likvidnosti.

Planiranjem poznatih i potencijalnih novčanih priljeva i odljeva s obzirom na tijek poslovanja. Dospjela potraživanja Društvo naplaćuje u ugovorenom roku te nema poteškoća pri podmirenju dospjelih obveza odnosno sve obveze prema dobavljačima i zaposlenima te obveze za carine, poreze i doprinose i sl. podmirivane su sukladno ugovorenim odnosno propisanim rokovima.

Tržišni rizik - Tržišni rizik primarno se temelji na riziku povećanja cijena sirovina i materijala koje se koriste u redovitom poslovanju. Jedna od najznačajnijih sirovina za obavljanje osnovne djelatnosti Društva je prirodni plin, čija cijena je u kontinuiranom porastu, što direktno utječe na cjenovni odnosno tržišni rizik.

Kamatni rizik - Kamatni rizik povezan je s promjenjivim kamatnim stopama na kredite. Budući da Društvo nema kreditnih obveza, nema ni utjecaja kamatnog rizika na poslovanje.

Kreditni rizik - Kreditni rizik nastaje pri ulaganju novčanih sredstava u financijske plasmane koji po svojoj vrsti predstavljaju rizik da se uložena sredstva neće vratiti u planiranom iznosu i planiranom dinamikom. Društvo je sve svoje viškove novčanih sredstava oplemenjivalo isključivo kroz instrumente oročenih novčanih sredstava kod renomiranih banaka te imovina nije bila izložena utjecaju kreditnog rizika. Početkom 2014.g. s obzirom na tendenciju pada kamatnih stopa na oročene depozite donesena je odluka o ulaganju manjeg dijela slobodnih novčanih sredstava u obveznički fond.

Valutni rizik - Jedini valutni rizik kojemu je Društvo izloženo proizlazi iz obveza prema inozemnim dobavljačima. Budući da Društvo nije u mogućnosti utjecati na kretanje tečaja nacionalne valute pa je u tom dijelu potencijalno bilo izraženo rizicima promjene valutnih tečajeva. No, Društvo ovu izloženost dostatno i učinkovito hedgira i pokriva upravljanjem

valutnom strukturu viškova novčanih sredstava te kupoprodajom deviza u razdoblju povoljnijeg tečaja stranih valuta, a u skladu sa planiranim odljevom prema inozemnim dobavljačima te na taj način ovaj rizik smanjuje na minimum.

5. UPRAVLJANJE LJUDSKIM POTENCIJALIMA

U 2013.g. fokus društva PSP d.o.o. je bio usmjeren na kadrovsko ekipiranje u Sektoru poslovnih funkcija – formiranju Službe regulatorne usklađenosti i prodaje kao organizacijske jedinice koja je trebala stvoriti pretpostavke, odnosno izvršiti usklađenje svih internih akata sa novim regulatornim okvirom i voditi pregovore sa Nacionalnim regulatorom.

U navedenoj službi zaposlene su dvije djelatnice – rukovoditeljica Službe i ekspert II.

Navedenim zapošljavanjem stvoreni su preduvjeti za nesmetano operativno funkcioniranje Poslovnih funkcija što je rezultiralo i uspješnom pripremom svih Zakonom propisanih izvještaja na koje Vanjski revizor nije imao nikakvih primjedbi kao i odobrenjem visine tarifnih stavki za naredno regulatorno razdoblje od strane Nacionalne regulatorne agencije.

Potrebno je isto tako napomenuti kako je početkom 2014.g. uspješno privедено kraju prikupljanje ponuda za dodjelom slobodnih skladišnih kapaciteta te su navedeni u potpunosti zakupljeni od strane pet korisnika čime se je uspješno privelo kraju i otvaranje tržišta plina.

Sektori tehnološkog upravljanja i Sektor razvoja i investicija tokom 2013.g. nije proveo planirane akvizicije novih djelatnika iz razloga promjene rukovodećeg kadra. Naime, tijekom 2013.godine oba direktora navedenih Sektora prestala su sa radom na dotadašnjim radnim mjestima iz razloga odlaska iz tvrtke te preraspodjele na drugo adekvatno radno mjesto. Zapošljavanjem novog direktora Sektora tehnološkog upravljanja, a koji je u drugoj polovici bio i na dužnosti v.d. Direktora razvoja i investicija, odlučilo se je odgoditi reorganizaciju i postupak novih zapošljavanja te dati priliku novom rukovoditelju da do kraja godine isplanira novu organizaciju koja je trebala biti na tragu reduciranje operativnog troška koji se odnosi na trošak osoblja navedenih Sektora.

Upravo iz navedenih razloga nisu ostvarene planirani troškovi osoblja u ukupnom iznosu od 16.978 tis. hrk već su se oni zadržali na iznosu od 13.956 tis. hrk. što predstavlja neznatno smanjenje u odnosu na prethodnu 2012.g. kada su ostvareni ukupni troškovi u iznosu od 13.989 tis.hrk

Plaće i ostala primanja zaposlenika temelje se na relevantnim pozitivnim zakonskim propisima, te Kolektivnom Ugovoru potписаном sa sindikatima u prosincu 2013. godine na razdoblje od godinu dana.

Osnovni brojčani podaci o djelatnicima u 2013.g.:

- U odnosu na 2012.g. društvo ima 4 zaposlenika više
- Na dan 31.12.2013.g. u društvu PSP d.o.o. je zaposleno ukupno 72 djelatnika od čega je stručna sprema slijedeća – 1 MR.SC., 20 VSS, 2 STR. SPEC., 1 MAG., 2 BACC., 1 VŠ, 38 SSS, 5 VK, te 2 KV
- Na dan 31.12.2013.g. u društvu PSP d.o.o. postoji sklopljenih 4 managerskih ugovora, 65 ugovora na neodređeno vrijeme, te 3 ugovora na određeno vrijeme.

Tablica 21. Struktura zaposlenika na dan 31.12.2013. g.

Red. br.	Organizacijska jedinica	O P I S	Mr.sc.	VSS	STR. SPEC.	MAG.	BACC.	VŠ	SSS	VK	KV	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	URED DIREKTORA	Neodređeno vrijeme		1	1			1	1			4
		Određeno vrijeme										0
2	POSLOVNE FUNKCIJE	Neodređeno vrijeme	1	8	1		2		5			17
		Određeno vrijeme		2		1						3
3	SEKTOR TEHNOLOŠKOG UPRAVLJANJA	Neodređeno vrijeme		5					32	5	2	44
		Određeno vrijeme										0
4	SEKTOR RAZVOJA I INVESTICIJA	Neodređeno vrijeme		4								4
		Određeno vrijeme										0
5	UKUPNO		1	20	2	1	2	1	38	5	2	72

Organizacijska shema društva u 2013. nije pretrpjela organizacijske izmjene jer su zadržane četiri organizacijske jedinice koje su direktno odgovorne Direktoru društva u vidu ureda direktora i tri Sektora.

Interni pravilnici koji reguliraju pitanje djelatnika zadržali su prijašnju formu i sadržaj uz male izmjene koje su se odnosile na Sistematizaciju radnih mjesta/Opise poslova i to prije svega u Sektoru poslovnih funkcija uz napomenu kako je početkom 2014.g. usvojen i stupio na snagu novi Pravilnik o radu koji je u potpunosti usklađen sa potpisanim Kolektivnim ugovorom.

Najvažnije odrednice u upravljanju ljudskim potencijalima u 2014.g.:

- Primjena usvojenog Pravilnika o radu sa aspekta implementiranja polugodišnjih razgovora sa djelatnicima od strane pripadajućih rukovoditelja i ocjenjivanje putem usvojenog obrasca, a što bi trebalo imati za cilj isplatu stimulacija, odnosno sankcioniranje putem destimulacija, a sve ovisno o rezultatima ocjenjivanja
- Provedba reorganizacije na nivou cijelog kupa država, a utemeljeno na broju djelatnika i stručnoj sposobnosti te promjenama na tržištu i proširenjem pružanja usluge na nove korisnike (naplata potraživanja, komercijalni nastup na tržištu, razvoj sustava skladištenja plina kroz provedbu planiranih projekata)
- Naglasak na stručnom osposobljavanju i dodatnim edukacijama
- Pregovori o mogućnosti odlaska u prijevremenu mirovinu, te adekvatna zamjena upražnjenih radnih mesta po principu dolazak za odlazak (starosna struktura djelatnika i zakonski propisi omogućavaju prijevremene odlaske u mirovinu za 8 djelatnika)

Sukladno strategiji upravljanja ljudskim potencijalima planirano je dugoročno postizanje optimalnog broja djelatnika sa obzirom na djelatnost koje društvo obavlja te potrebe daljnog razvoja. S obzirom na razvoj samog društva povećanje troškova osoblja je bilo realno za očekivati u protekle dvije godine te isto tako i u 2014.g., a zatim postepeno smanjenje koje će biti uvjetovano tehnološkim razvojem koji će podrazumijevati sve veću automatizaciju pogona i postepeno vođenje procesa k tome da neće biti potreban smjenski rad koji je neminovno uz sebe vezao određeni broj djelatnika.

6. PLANIRANI DALJNJI RAZVOJ

Društvo PSP d.o.o. je u prvom kvartalu 2014.g. uspješno privelo kraju osnovni strateški cilj za 2014.g. koji se očituje u sljedećem:

Usvojena metodologija izračuna visine tarifnih stavki od strane Nacionalne regulatorne agencije
Odobrena visina tarifnih stavki za naredno regulatorno razdoblje temeljem izrađenog 10-to godišnjeg plana poslovanja

Prikupljeni zahtjevi od svih zainteresiranih potencijalnih korisnika usluge skladištenja prirodnog plina te izvršena dodjela slobodnih kapaciteta

Ugovorene usluge skladištenja plina sa pet korisnika čime su u potpunosti rezervirani svi slobodni kapaciteti

Uspješnom provedbom zadanih ciljeva stvoreni su preduvjeti za daljnji nastavak provedbe započetih projekata koji imaju za cilj postići absolutnu konkurentnost sa skladištima plina u zemljama Regije jer je spremnost na tržišnu utakmicu jedina garancija opstojnosti djelatnosti skladištenja plina kao jedne od strateških djelatnosti svake zemlje pa tako i Republike Hrvatske.
Osnovni projekti na čijoj daljnjoj provedbi će društvo inzistirati su:

- Rekonstrukcija motokompresorskih jedinica
- Provedba rudarskih radova na lokaciji Grubišno polje
- Izgradnja sustava zbrinjavanja slojnih voda

Uspješnom provedbom projekata ostvariti će se nezavisnost poslovanja (sustav zbrinjavanja slojnih voda) te postizanje konkurentnosti u značajnom smanjenju trajanja ciklusa utiskivanja i mogućnosti proširenja kapaciteta ukoliko istražne radnje ukažu na mogućnost izgradnje novog skladišta plina na lokaciji Grubišno polje.

U svrhu ostvarenja zadanih ciljeva društvo je tijekom 2013.g. započelo pregovore sa finansijskim institucijama o mogućnostima kreditiranja te se očekuje potpisivanje Ugovora o kreditnom aranžmanu polovicom 2014.g. čime će se u potpunosti zatvoriti finansijska konstrukcija za tekuće regulatorno razdoblje.

Osim navedenih aktivnosti, a sa svrhom postizana što efikasnijeg upravljanja i društveno odgovornog ponašanja poduzeti će se i slijedeće aktivnosti:

- Provodenje reorganizacije koja podržava provedbu svih planova društva PSP d.o.o.

- Smanjenje onečišćenja zraka i otpada unapređenjem tehnoloških postupaka
- Promicanje zdravlja i sigurnosti na radu
- Kreiranje paketa proizvoda sukladno regulatornom okviru sa potpunom primjenjivosti na tržištu Republike Hrvatske
- Konstantno analiziranje tržišta s ciljem pravovremenog prepoznavanja dugoročnih potreba za skladišnim kapacitetima, a koje se očituje u razvoju dalnjih strateških projekata Republike Hrvatske (LNG Terminal, TAP-IAP dobavni pravac, Istražne koncesije na Jadranu) koje će se direktno odraziti i na djelatnost koju pruža PSP d.o.o
- Implementacija novih tehnoloških rješenja (softvera) koje će omogućiti kvalitetnije izvještavanje i praćenje svih poslovnih procesa

7. ZNAČAJNI POSLOVNI DOGAĐAJI NAKON 31.12.2013.g.

Poslovni događaji koji su u velikoj mjeri utjecali na poslovanje društva su:

- Usvajanje Pravilnika o radu (usklađenje sa Kolektivnim Ugovorom i pozitivnim Zakonskim aktima)
- Uspješno potpisivanje Ugovora o najmu svih skladišnih kapaciteta sa pet korisnika
- Konačna isporuka rezervnih dijelova od strane dobavljača DRESSER RAND Slr i HOERBIGER

Svakako najvažniji poslovni događaj je uspješno provedeno „otvaranje“ tržišta prelaskom sa jednog na pet korisnika. Navedenim se nije samo osigurao prihod za naredno razdoblje i mogućnost nesmetanog daljnog razvoja već se je i aktivno sudjelovalo u liberalizaciji tržišta plina te poticanju konkurentnosti. Uspjeh je tim veći što su sve poduzete aktivnosti uspješno iskordinirane sa Nacionalnom regulatornom agencijom te odrađene u za to predviđenim rokovima i u skladu sa važećim propisima na potpunu transparentan način.

Konačna isporuka rezervnih dijelova od strane inozemnih dobavljača DRESSER RAND Slr. i HOERBIGER je važna iz razloga mogućnosti pravovremene provedbe servisa na motokompresorskim jedinicama kako bi navedene bile u potpunosti spremne za sezonu utiskivanja plina koja počinje početkom mjeseca Travnja, a ujedno je važno napomenuti kako su odstupanja od planiranih veličina na dan 31.12.2013.g. proizašla upravo zbog nemogućnosti navedenih dobavljača da u očekivanim rokovima izvrše kompletну uslugu.

Usvajanjem Pravilnika o radu i usklađivanjem sa važećim Kolektivnim Ugovorom jasno su definirana sva prava i obveze svih djelatnika čime su stvoren preduvjeti za nesmetan rad i u tekućoj 2014. godini.